

Armon Sana

ESIKOISET RY:N SEURAKUNTALEHTI 2/2023

Muistosanoja: Heikki Purtanen ja Eelis Raunila
Kadonneet minä etsin – Sakari Siltalan saarna
Lähetyspäivä Tampereella
Uudestisyntyminen ylhäältä – Luther
Esikoisten seurakunnassa – Ritva ja Eljas Waltari
Heräyksen ihmisiä – Aatu Laitinen
Pyhä kristillinen seurakunta

Esikoiset ry on Suomen evankelisluterilaisen kirkon lestadiolainen herätysliike. Vuonna 2016 perustettu yhdistys jatkaa esikoislestadiolaisuuden vanhaa herätysliikeperinnettä kansankirkkomme yhteydessä. Se nojaa uskossa ja elämässä Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen. Lähetyskäsken mukaisesti yhdistys haluaa julistaa kaikkialla parannusta ja syntien anteeksiantamusta Jeesuksen nimessä. Sanoman ydin on, että pelastus on uskossa Kristuksen sovitustyöhön. Se tuottaa rakkauden hedelmiä.

Paratiisikaipuu

Jumala on antanut meille ihmisille taivasikävän, paratiisikaipuun. Muistamme jo lapsuudesta, kuinka ilta-rukouksia luettaessa ja hengellisiä lauluja lauletaessa ihana tunne taivaan kodista täytti sydämemme. Jumala onkin tarkoittanut meidät takaisin luokseen, takaisin paratiisiin, josta ensimmäiset ihmiset karkotettiin syntiinlankeemuksen jälkeen.

Syntiinlankeemuksen rangaistuksena oli kuolema. Ihminen joutui pois paratiisista. Tie suljettiin ja enkelit asetettiin leimuavien miekoin vartioimaan elämän puun tietä. Jumala kuitenkin rakasti luomaansa ihmistä niin paljon, ettei hän halunnut kenenkään lopullisesti hukuvan. Rakkaudessaan hän antoi lupauksen Vaimon siemenestä, joka tulisi rikki polkemaan käärmeen pään. Lupaus tarkoitti Jeesusta, Jumalan Poikaa, joka tuli maan päälle voittamaan Perkeleen vallan ja avaamaan ihmisille jälleen tien paratiisiin.

Raamattua lukiessamme kohtaamme usein sanat vanhurskas ja vanhurskauttaminen. Vanhurskas merkitsee Jumalalle kelpavaa ja vanhurskauttaminen ennalleen asettamista. Kun Jeesus antautui suuriin kärsimyksiin ja ristinkuolemaan, hän teki sen Jumalan tahdosta meidän tähtemme. Tie takaisin paratiisiin avattiin tässä Jeesuksen sovitusyössä. Täydellinen vanhurskauttaminen tapahtui tällöin kaikkien ihmisten puolesta. Kristuksen vanhurskaus on siksi meidänkin vanhurskaudemme.

Uskonvanhurskaus on lahjavanhurskaus, armon- ta ilman mitään ihmisen ansiota. Se omistetaan uskolle. Kristitty on samalla kertaa syntinen ja vanhurskas. Hedelmistä hänet kuitenkin tunnetaan vanhurskauteksi Kristuksessa, kuten psalmikirjoittaja sanoo: *Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka antaa hedelmänsä ajallaan ja jonka lehti ei lakastu; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy.* (Ps. 1:3)

Jumala lahjoittaa meille tämän paratiisioikeuden sanassaan ja sakramenteissaan Pyhän Hengen kautta. Vanhurskaus ei perustu missään määrin ihmisen omaan hyvyyteen, pyhyteen tai ansioon. Tarvitsemmekin alituisesti Hänen seurakunnassaan sanan ravintoa, joka kirkastaa meille Kristusta ja todistaa meille jatkuvasta syntien anteeksiantamuksesta.

Rakas kristitty, matkakumppani elämän tiellä! Kiittäkäämme nyt Jumalaa hänen rakkaudestaan. Hän nähnyt hyväksi vanhurskauttaa meidät Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Kristuksen vanhurskaus on meidänkin vanhurskaudemme elävän uskon kautta. Paratiisitoivo ei ole turha. ■

Eero Nieminen

Armon Sana

on Esikoiset ry:n julkaisu

2/2023, 7. vuosikerta
Lokakuu 2023
Ilmestyy kaksi kertaa
vuodessa.

Lehden toimituskunta

Eero Nieminen (vast.)
Tuomas Halme
Ilpo Harjutsalo
Jyrki Heinonen

Lehden grafiikka ja taitto

Hanna Halme

Toimituksen sähköposti

armonsana@esikoiset.fi

www.esikoiset.fi

Paino

Rannikon Laatupaino Oy

Sisältö:

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Tuomio tulee, kun valittujen luku täyttyy – L.L. Laestadius
- 4 Heikki Purtsasen muistolle
- 5 Eelis Raunilan muistolle
- 6 Armon sanoja
- 8 Kadonneet minä etsin
– Sakari Siltalan saarna
- 13 Miesten päivä Kinismajalla
- 14 Näin on Jumala meitä kuljettanut
– Ritva ja Eljas Waltari
- 18 Heräyksen ihmisiä – Aatu Laitinen
- 20 Lähetyspäivä Tampereella
- 21 Lähetystyöntekijä Juha Saaren haastattelu
- 23 Aatami Kuortin pakomatka
- 24 Katekismuksen oppilaina
– Pyhä kristillinen seurakunta
- 25 Uudestisyntyminen ylhäältä
– M. Luther
- 25 Manna Jumalan lapsille -kirjasta uusi painos
- 26 Yhteistyötä Viron kirkon kanssa
- 27 Rippikoulu oli menestys
- 28 Lapset ja nuoret
- 30 Perhepalsta

Tuomio tulee, kun valittujen luku täyttyy

L.L. LAESTADIUKSEN ALTTARISAARNA
TOISENA ADVENTTISUNNUNTAINA VUONNA 1859

*Mutta kun nämä rupeavat tapahtumaan niin
nostakaa päänne ylös, sillä teidän lunastuksenne
silloin lähestyy. (Luuk. 21:28)*

Näillä sanoilla Vapahtaja tahtoi kehottaa opetuslapsiaan uskomaan, että heidän lunastuksensa lähestyy, kun lopunajan merkit rupeavat tapahtumaan. Jeesuksen opetuslapset odottivat aina tuomiota tulevaisiksi, koska heillä oli tuska maailmassa. Minä uskon, että kaikki kristityt toivovat ja odottavat sitä, koska heillä on tuska maailmassa. Jumala on kuitenkin viisautensa päättänyt, että valittujen luvun pitää täyttyä, ennen kuin maailman loppu tulee.

Koska kristityt saavat kärsiä paljon maailmassa Jeesuksen nimen tähden, on mahdollista, että he tulevat kärsimättömiksi, kun Kristus ei tule pian noutamaan omiaan pois tästä surun laaksosta. Kristityt eivät tule silloin ajatelleeksi, että Jumalalla on muutamia sieluja, joista hän viisautensa näkee, että he kääntyvät ja tulevat autuuden tuntoon. Kristityt odottavat tuomion tulevan pian ja huutavat alttarin alta: ”Herra, miksi et kosta vertamme niille, jotka asuvat maan päällä?” Heille annetaan vastaus, että heidän täytyy odottaa vielä vähän aikaa, kunnes valittujen luku täyttyy. (Ilm. 6:9–11)

Taivaallinen Vanhin tahtoo synnyttää vielä muutamia lapsia niiden sijaan, jotka ovat kuolleet nuorena. Hän murehtii enemmän nuorena kuollutta kuin aikuisena kuollutta, eikä hänen murheensa lopu ennen kuin hän saa tilalle toisia, jotka istuvat hänen sylissään, ottavat häntä kaulasta, imevät hänen rintojaan ja ha-laavat häntä. Silloin hän unohtaa murheensa ja iloitsee niistä, jotka uudestisyntyvät.

Odottakaa siis vähän aikaa, te harvat, jotka kilvoittele kalleimmassa uskossanne ja odotatte lunastustanne. Taivaan vieraat tulevat pian katsomaan, kuinka kaunis on Vapahtajan morsian, palaako hänen lamppunsa, valvooko hän ja onko hänellä hänen entiset kaunistuksensa, jotka hän sai Yljältään, kun hänet otettiin kirkkoon morsiamena.

Kun lopunajan merkkejä on nyt nähty taivaalla, niin nostakaa päänne, te Jeesuksen opetuslapset, ja rukoilkaa, että lopunajan vaivat lyhennettäisiin valittujen tähden. Kuule, taivaan ja maan Haltija, murheellisten, katuvien ja uskovien huokaus. Aamen. ■

HEIKKI PURTASEN MUISTOLLE

Rakkaan ja uskollisen opettajamme ja uskonystävämme sekä yhdistyksemme hallituksen jäsenen **Heikki Purtasen** maallinen matka ja kilvoitus päättyi rauhallisesti 30.5.2023 Seinäjoen sairaalassa läheisten saatessa hänet taivasmatkalle. Nyt Heikin kaikki vaivat ovat loppuneet ja taistelu päättynyt. Jumalan Pojassaan Jeesuksessa valmistamaan mittaamattomaan armoon uskoen ja turvautuen hän on päässyt voittajana perille siihen ihanaan taivaan kotiin, jonne meillä on vielä pieni matka jäljellä. Heikki on saanut kokea parasta mitä ihmiselle voi koskaan tapahtua, kun on saanut siirtyä ajasta ikuisuuteen elävässä uskossa Vapahtajaamme. Hänen kohdallaan on alkanut täydellinen lepo, rauha ja ilo.

Heikki syntyi 21.8.1951 Juvassa, missä asui koko elämänsä ajan. Uskovaisessa lapsuudenkodissaan hän sai muiden sisarusensa tavoin vahvan siteen esikoislestadiolaiseen herätysliikkeeseen, kun sunnuntaisin käytiin saarnaajana toimineen **Eino**-isän johdolla seuroissa Teuvalla tai usein myös omassa kodissa Juvassa. Jumala oli antanut Heikille monipuolisia lahjoja, myös upean musiikillisen lahjan. Tämä huomattiin paikkakunnan kristittyjen parissa, mistä syystä häntä pyydettiin jo 24-vuotiaana esilaulajaksi seuratilaisuuksissa. Joitakin vuosia myöhemmin, vuonna 1983, Heikki kutsuttiin myös sananpalvelijan tehtävään, jota hän hoiti uskollisesti kuolemaansa saakka. Nöyrästi hän lähti vuosikymmenien ajan lukuisille lähetysmatkoille julistamaan evankeliumin sanomaa sekä täällä kotimaassa että myös Ruotsissa, Venäjällä, Virossa, Saksassa ja Hollannissa.

Heikki avioitui 21.10.1978 heinolalaisen **Marjatta Salosen** kanssa, joten he ehtivät olla avioliitossa yli 44 vuotta. Molemmille puolisoille perhe oli rakas ja tärkeä elämän keskipiste. Yhteisen elämän päättyessä perhepiiriin kuului neljä lasta puolisoineen sekä yhdeksän lastenlasta. Tästä kaikesta huolimatta Heikki uhrasi suuren osan ajastaan Jumalan valtakunnan työhön ihmissielujen pelastukseksi ja lähimmäisten parhaaksi.

Ammatiltaan Heikki oli puuseppä hoitaen omaa yritystään eläkepäiviinsä asti. Tämän lisäksi Heikillä oli taitoa ja energiaa olla mukana kunnan, seurakunnan ja pankin luottamustehtävissä. Näistä maallisista ansioistaan tasavallan presidentti myönsi hänelle talousneuvoksen arvon vuonna 2020.

Me uskonystävät, sisaret ja veljet, tunnemme suurta kaipausta ja ikävää, kun Heikille annetuilla selkeillä ja raamatullisilla lahjoilla julistettu ääni on nyt vaimennut. Samalla kuitenkin kiitämme taivaan Isää kaikesta siitä, mitä Heikki-veljemme on ollut ja antanut meille. Henkilökohtaisesti olen saanut olla erityisen läheisessä yhteydessä hänen kanssaan yli 30 vuoden ajan. Heikki on ollut minulle enemmän kuin veli. Hän on ollut tukija, rohkaisija ja sydänystävä.

Heikin hengellistä työtä muistellaan tulee mieleen profeetta Jeremian sanat: *Minä annan teille sydämeni mukaiset paimenet, ja he kaitsevat teitä ymmärryksellä ja taidolla* (Jer. 3:15). Hänellä oli erityinen lahja puhua uskonvanhurskaudesta, joka annetaan meille armosta, Jumalan lahjana. Heikki ei kuitenkaan julistanut yksipuolista Jumalan sanaa. Eriytisesti viimeisissä saarnoissaan hän muistutti meitä valvomisesta, että olisimme valmiita kohtaamaan lähtöhetkemme Jeesuksen uskossa. Näistä saarnoista olemme saaneet paljon voimaa, rohkaisua ja lohdutusta. Vaikka Heikin taivaskutsun mukana onkin mennyt paljon Jumalan lahjoja keskuudestamme, ei kaikkivaltiaan Jumalamme voima ole kuitenkaan vähentynyt. Rukoilemme häneltä viisautta ja taitoa toimia hänen pyhän tahtonsa mukaisesti sekä myös Jumalan sanalle uskollisia nuoremman sukupolven työntekijöitä Herran pellolle.

Suokaamme Heikille ikuinen lepo pitkän päivätyön ja vaikean sairauden jälkeen. ■

Sakari Siltala

EELIS RAUNILAN MUISTOLLE

Sananpalvelija **Eelis Raunila** siirtyi uskosta näkemiseen, Vapahtajaansa turvaten Lappeenrannassa 23.4.2023. Eelis syntyi 20.8.1928 Imatralla **August ja Ida Raunilan** kahdeksanlapsiseen perheeseen sen nuorimpana. August Raunila toimi myös Imatran seurakunnan sananpalvelijana. Eeliksen lapsuuskodissa kantavana voimana niin ilojen kuin surujenkin keskellä oli turva ja luottamus ikiaikojen Jumalaan.

Eeliksessä tulivat esiin jo nuorena liikunnalliset ominaisuudet ja hän huolehtikin fyysisestä kunnostaan koko elämänsä ajan. Monenlainen tekniikka kiinnosti häntä, erityisesti sähköala ja siitä hän myös sai varsinaisen ammatin, tehden elämäntyönsä sähköasentajana Ovakon terästehtaalla. Niistä taidoista oli iloa myös lukuisille uskonystävälle. Isänmaan puolustamiseen Eelis osallistui sotien aikaan vapaaehtoisena sotilaspojissa.

Eelis avioitui vuonna 1951 **Saara Vesikon** kanssa ja heidän avioliitostaan syntyi viisi poikaa. Vuonna 1966 Eelis asetettiin Imatran seurakunnan sananpalvelijan tehtävään. Eelis jäi leskeksi 1984, mutta kahden vuoden kuluttua Jumala siunasi hänelle suuren avun ja rinnalla kulkijan, Kerttu Kinnusen Kotkasta. Kotkan seurakuntaakin Eelis palveli parin vuoden ajan, kunnes palasivat Imatralle, asettuen asumaan Ruokolahdelle.

Eelis oli rakastettu, hyväkäyttöksinen, järjestyksen mies. Hänen rauhallisesta olemuksestaan huokui turvallisuus, hänen lähellään oli hyvä ja helppo olla. Kun

keskustelu kääntyi uskonasioihin, jotka hän mielellään otti esiin, käytiin ne hyvässä hengessä, toisia kunnioittaen. Hänellä ei ollut tarvetta sanoa niin kutsuttua viimeistä sanaa. Eelis sai paljon uusia uskonystäviä

Esi-koiset ry:n perustamisen myötä, kun Imatralla ja Lappeenrannassa aloitettiin yhteisten seurojen ja muiden tilaisuuksien järjestäminen. Näin myös Lappeenrannan ystävät tutustuivat lähemmin Eelikseen ja he ovatkin kiitollisia siitä yhteydestä ja tuesta, mitä ovat Eeliksen myötä saaneet osakseen.

Eelis sai elää pitkän ja rikkaan elämän. Hän teki pitkän päivätyön myös seurakunnan palvelijana, jonka tehtävän hän hoiti uskollisesti ja nöyrästi. Eeliksen kohdalla toteutuivat Vapahtajan ennen taivaaseen astumista lausumat sanat siitä, että hänen nimessään on saarnattava parannusta ja syntien anteeksi-antamista kaikille kansoille. Eelis

muistutti meitä usein viime aikoina: ”Muistakaa pitää aina esillä sitä kalleinta evankeliumia, mikä kristityille on annettu tehtäväksi”.

Rakkaat muistot jäivät Eeliksestä ja kiitämme Taivaan Isää kaikista niistä hetkistä, joita saimme elää ja jakaa Eeliksen kanssa. Eelis on perillä ja hänen kohdallaan toteutuvat nyt tutun laulun sanat: ”Riemuiten kerran lauletaan kirkkaamman ilman alla, valitut kaikki puetaan taivahan kunnialla”. ■

Etelä-Karjalan kristityt

*Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon säilyttänyt.
Tästedes on minulle talletettuna vanhurskauden seppel,
jonka Herra, vanhurskas tuomari,
on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle,
vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat.*

2. TIM. 4:7–8

Jeesus auttaa hädässä

Matteuksen evankeliumissa (Matt. 8:23–27) kerrotaan, kuinka Jeesuksen ja opetuslasten ollessa veneessä järvellä nousi kova myrsky. Niin kova, että vene peittyi aaltoihin. Opetuslapset pelkäsivät henkensä puolesta ja tilannetta pahensi se, että Jeesus nukkui. Heidän täytyi peloissaan herättää Jeesus ja pyytää häntä auttamaan ja pelastamaan heidät uhkaavasta tilanteesta.

Tuntuu varsin luonnolliselta, että rajumyrskyn voiman kokeneet opetuslapset pelkäsivät. Vene, vaikka se olisi ollut hyväkin, oli kuitenkin matkustajineen luonnonvoimien armoilla. Jos vene kaatuisi tai ylilyövät aallot huuhtoisivat jonkun heistä mukanaan myrskyävään veteen, hukkuminen olisi hyvin todennäköistä.

Jeesus kuitenkin moitti opetuslapsia. Jeesus kysyi, miksi he pelkäsivät ja vastasi siihen itse sanoen opetuslapsia vähäuskoisiksi. Pelko johtui uskon vähydestä.

Myös Raamatun kertomus kovia kokeneesta Jobista opettaa meitä luottamaan Jumalan johdatukseen. Hän kapinoi Jumalaa vastaan, johtuen vääriltä tuntuvista vastoinkäymisistä elämässään. Job oli sitä mieltä, että hän oli itse tehnyt kaiken oikein, eikä ansainnut kohdalleen tulleita vaikeuksia.

Herra kysyy Jobilta: *Kuka on tämä, joka peittää minun tarkoitukseni mielettömillä puheillaan? Vyötä itsesi ja puolustaudu kuin mies! Nyt minä kysyn sinulta ja sinä vastaat. Missä olit silloin kun minä laskin maan perustukset? Kerro, miten se tapahtui, jos osaat!* (Job. 38:2–4). Herra kysyi myös monia muita kysymyksiä, jotka osoittivat ihmisen täydellisen mitättömyyden Jumalan ja hänen ajatustensa rinnalla.

Saamme luottaa siihen, että Jumala johdattaa asiat aina parhaaksemme. Silloinkin, kun näyttää aivan muulta ja joudumme epäilemään, pelkäämään ja kapinoimaan. Sielunvihollinen haluaa järkyttää ja pelotella uskovaan ihmistä, siksi Jeesuksen seurassa olijat joutuvat kokemaan myrskyjä. Mutta meidän ei tarvitse pelätä. Jeesus auttaa hädässä. Hänessä meillä on pelastus kaikkein suurimmas-takin onnettomuudesta, syntiinlankeemuksen seurauksena tulleesta ikuisesta kuolemasta. ■

Aarno Konttinen

Itsensä tutkiminen

Herra, sinä tutkit minua ja tunnet minut. Istunpa minä tahi nousen, niin sinä sen tiedät; sinä ymmärrät minun ajatukseni kaukaa. Käynpä tahi makaan, sinä sen havaitset ja kaikki minun tieni on sinulle tutut. (Ps. 139:1–2).

Voimme tutkia sydämiämme Jumalan sanan kirkkaan peilin edessä. Voimme tulla väärään lopputulokseen, jos harjoitamme itsetutkiskeluamme oman järkemme ja oman päättelymme varassa. Alamme helposti mielessämme puolustella, selitellä ja hakea oikeutusta toiminnallemme silloin, kun Jumalan sana ei ohjaa itsensä tutkimista.

Tuon tutkimisen pitäisi aina johtaa siihen, että huomaamme oman vajavaisuutemme Jumalan lapsina. Oikea itsensä tunteminen ohjaa lähemmäs ristiä ja turvautumista armoon. Synnintunto ja armon kaipuu ovat Jumalan armotekoja, joita syntinen ei voi itse itsessään saada aikaan. Sen, minkä Jumalan sana paljastaa, sen Jeesuksen sovintove-ri puhdistaa.

Tutki minua, Jumala ja tunne minun sydämeni, koettele minua ja tunne minun ajatukseni. Ja katso: jos minun tieni on vaivaan vievä, niin johdata minut iankaikkiselle tielle. (Ps. 139:23–24). ■

Tuomas Halme

Kasteen lahja

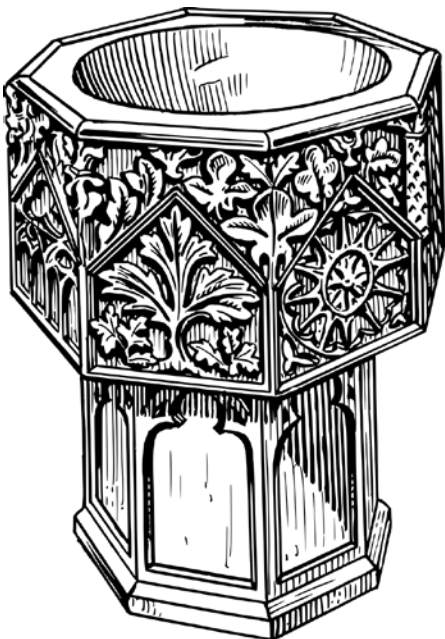
Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen tykö hänen kastettavakseen. Mutta tämä esteli häntä sanoen: "Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!" Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus". Silloin hän salli sen hänelle. Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niin kuin kyyhkysen ja laskeutuvan hänen päällensä. Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt". (Matt. 3:13–17)

Evankeliumit kertovat, kuinka Jeesus meni Johanneksen tykö kasteelle. Jeesus opettaa kasteesta Matteuksen evankeliumin loppujakeissa. *Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskennyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti.* (Matt. 28:19–20)

Meidät on lapsena kastettu Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Jumala on ottanut meidät lapsikseen ja hänen puoleltaan tuo kasteen liitto on pysy-

vä. Me ihmiset voimme sen rikkoa. Mutta me voimme palata siihen katumuksen ja parannuksen kautta. Luther opettaa meitä katekismuksessa kasteesta näin: "Vaikka joku meistä luopuisikin siitä ja lankeaisi syntiin, meillä on kuitenkin aina avoin tie siihen takaisin, jotta vanha ihmisemme saataisiin jälleen nujerretuksi. Katumus ei siis ole mitään muuta kuin paluuta takaisin kasteeseen, jotta siinä jo alkanut uusi elämä, josta on luovuttu, parantuisi entiselleen ja menestyisi."

Jeesus käskee tuossa kaste- ja lähetyskäskyssä meitä myös opettamaan. Kouluissamme on luovuttu lähes kokonaan tunnustuksellisesta uskonnon opetuksesta. Tämänkin takia meillä vanhemmilla ja kummeilla on tänä aikana erityinen vastuu puhua lapsillemme hyvästä Jumalasta ja Jeesuksesta lasten ystävänä. Tuo meidän lähetyskenttämme on hyvin laaja. Se alkaa omasta kodista, läheisistä, naapureista, koulu-, opiskelu- ja työtovereista ja laajimmillaan ulottuu kaikkeen maailmaan, kuten Jeesus opettaa tuossa edellä. Siinä meille kaikille riittää työtä, sillä lahjalla, jonka olemme kukin Jumalalta saaneet. Pyytäkäämme siihen voimia ja rakkautta Taivaalliselta Isältämme. Meidän ei tarvitse tehdä tätä yksin. Vakuuttahan Jeesus, että hän on meidän kanssamme joka päivä maailman loppuun asti.

*Kasteen kirkas vesi on,
niin kuin lähde pohjaton,
siinä virtaa siunaten,
armo Herran Jeesuksen.*

VK 219:1 ■

Aaro Hyttinen

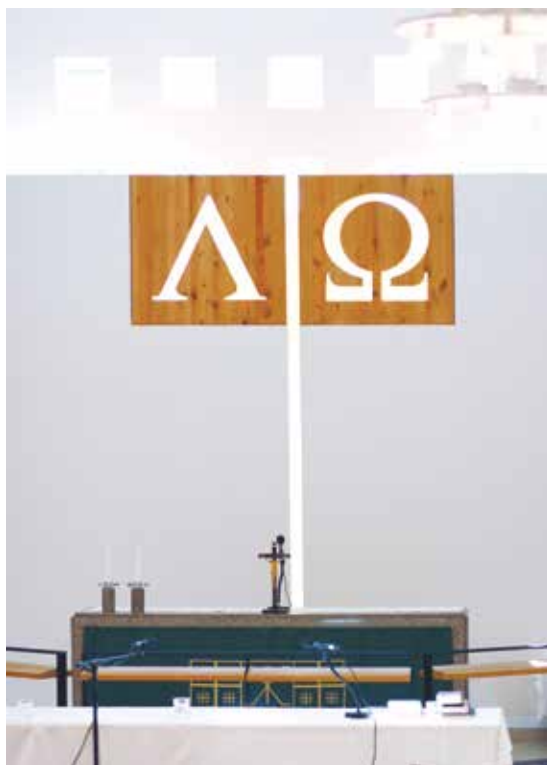
Kadonneet minä etsin

SAKARI SILTALAN SAARNA LAHDESSA
LIIPOLAN RUKOUSHUONEEN
KÄYTTÖÖNOTTOJUHLASSA 23.4.2023

Luukas 15:1–10

Jumalan armoa ja rauhaa kaikille teille, jotka olette tässä Liipolan seurakuntakeskuksessa, meidän rukoushuoneessamme, ja myös teille, jotka kuuntelette tätä tilaisuutta muualla. Tämä rukoushuone on lähes täynnä ja on ihana asia, että on paljon rukoilijoita silloin, kun sananpalvelija avaa suunsa. Uskon teidän haluavan lähestyä Jumalaa, että hän antaisi oikeita sanoja tässä tilaisuudessa.

Me aloitimme tämän juhlan laulamalla tuon tutun hengellisen laulun Pyhäammun rauhaa. Siinä pyysimme Jumalalta sellaista rauhaa ja juhلاميeltä, että me voisimme olla hänelle uskollisia palvelijoita. Tämän päivän kirkkotekstissäkin, jossa Jeesus puhuttelee Pietaria ja kysyy häneltä kolme kertaa, rakastiko hän Jeesusta, tulee esille uskol-

lisuus hänen sanalleen. Jos kenelle niin julistajalle on tärkeää, että sana on Raamatun ja Herramme Jeesuksen Kristuksen opetuksen mukaista. Mutta myös jokaiselle Kristusta seuraavalle opetuslapselle on tärkeää, että me pysymme hänen sanassaan. Rakkaus Jeesusta kohtaan johtaa siihen, että me haluamme seurata hänen oppiaan, ja että elävässä uskossa on vapaaehtoisesti tehtyjä uskon hedelmiä.

Jeesus antoi Pietarille tehtävän ruokkia karitsoita, paimentaa lampaista ja ruokkia lampaista. Siinä on valtaavan laaja ja vastuullinen tehtävä meille kaikille.

Ensimmäisen laulun loppupuolella lauloimme juh-

lahetkestä, joka kääntää meidän katsemme jo rajan toiselle puolelle, sinne, missä sielu saa ikuisen levon. Keskuudestamme on silloin tällöin siirtynyt matkays-

täviä rajan toiselle puolelle, täältä Lahdestakin monille tuttu **Katri Virkki**. Tänään saimme myös kuulla Imatralta herätysliikkeemme vanhimman saarnaajan **Eelis Raunilan** kotikutsusta. He ovat päässeet perille, ei omasta ansiostaan, vaan Jeesuksen suuren armotyön kautta. Me muuttahan olemme vielä matkalla taivaan tiellä.

Kuulimme myös tuon tutun lasten laulun kodista. Täällä on monia sellaisia ystäviä, jotka ovat saaneet elää kristillisessä kodissa, jossa on ollut turvallista ja hyvää kasvaa uskovien vanhempien lapsena. Mikään koti ei ole täydellinen. Jokaisessa niistä on omat heikot hetkensä. Kristityssä kodissa meillä on muistoja siitä, kuinka heikon hetken tullessa pyydetään ja annetaan anteeksi. Näin huonoista päivistä on tullut hyviä, kun Jeesuksen veri on saanut puhdistaa kaiken uudeksi.

Laulun viimeisessä säkeistössä muistutetaan siitä, miten aikuisena olemme joutuneet lähtemään kodista pois erilaisiin maailman myrskyihin. Hyvän kodin muistot jäävät kuitenkin elämään, ja lapsi haluaa tulla kotiin tervehtimään isää ja äitiä niin kauan kuin he ovat elossa, ja muistot elävät sen jälkeenkin. Suokoon Jumala, että tämä Liipolan rukoushuone olisi meillä ei pelkästään fyysinen kokoontumispaikka, vaan että voisimme täällä tuntea olevamme sellaisessa hengellisessä kodissa, jonne pois ajautunut haluaisi palata yhä uudestaan ja uudestaan. Onhan kristityn kodin lapsella, joka on saanut kokea hyvää Jeesuksesta Kristuksesta, Jumalasta ja hänen rakkaudestaan, epäonnistuneenakin halu päästä kerran taivaan kotiin.

Tuossa selkäni takana ovat kreikkalaiset kirjaimet alfa ja omega. Jeesus itse on sanonut olevansa ensimmäinen ja viimeinen, alfa ja omega. Hän kulkee laumansa edellä, mutta hän kulkee vielä kaikkein viimeisenä senkin jäljessä, joka haluaa väsyneenä kontata taivaan tietä.

Hän opetti voimallisesti eikä niin kuin kirjanoppineet

Näissä kahdessa luetussa vertauksessa Jeesus on tuonut ihanalla tavalla esille Taivaallisen Isän armahtavan sydämen ja rakkauden syntistä ihmistä kohtaan. Luettu kappale alkaa sanoilla: *Kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä*. Ensimmäisessä jakeessa ei mainita vielä fariseuksia ja kirjanoppineita, joita pidettiin sen ajan kaikkein hurskaimpina, onnistuneim-

pina ja lähimpänä Jumalaa olevina ihmisinä. Minkähän takia juuri he halusivat tulla kuulemaan Jeesusta? Ehkä sen takia, että Jeesuksen, tuon Hyvän Paimenen ääni oli erilainen kuin kaikkien muiden.

Matteus muistelee Jeesuksen Vuorisaarnan lopulla, että kansanjoukot hämmästyivät sitä, miten Jeesus puhui, koska hän opetti voimallisesti eikä niin kuin kirjanoppineet ja lainopettajat. Jeesus puhui parannusta ja syntien anteeksiantamuksen sanaa suorasti, kohti käyvästi, jättämättä mitään Jumalan tahdosta sanomatta tai lisäämättä siihen mitään. Siinä tuli esille, kuinka Jumala vihaa syntiä ja haluaa osoittaa ihmisille heidän syntiinlankeemuksensa tilan. Kaikille niille, jotka olivat vähänkään tulleet tuntemaan omaa syntisyytään ja katuivat sitä mitä olivat tehneet, hän julisti armon evankeliumia, ehdotonta anteeksiantamusta.

Rukoushuone on syntisiä varten

Ehkä tähän juhlatilaisuuteenkin on tullut joku sellainen, joka tuntee itsensä publikaaniksi tai syntiseksi. Publikaanithan olivat valtion virkamiehiä, joiden tiedettiin tullivirkailijoina vetävän omaan pussiinsa. On totta, että me kaikki olemme syntisiä, mutta kysymys on siitä, että kaikki ihmiset eivät tunne omia syntejensä. Siksi tässä kerrotaan, että fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja ihmettelivät, että hän ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan.

Eikö ole ihana, rakkaat ystävät, että Jeesus on tullut syntisiä varten tänne maan päälle, sinua ja minua varten? Olkoon tämä rukoushuone aina sellaisena paikkana, että syntensä tuntevalle ihmiselle kynnys tulla tänne olisi matala. Täällä syntinen ihminen tapaa toisen samanlaisen. Emme ole toinen toistamme parempia. Siksi tänne on helppo tulla. Jumala antakoon meille sellaista mieltä, että tuntisimme tämän aina todella omaksi kodiksemme.

Fariseusten ja kirjanoppineiden ajattelua kuvaa hyvin kertomus Jeesuksen käynnistä fariseus Simonin kotona. Yhtäkkiä sinne tuli syntinen nainen, joka jäi itkemään Jeesuksen jalkojen juureen. Tämä osoitti naisen katuvan syntejään. Hän tiesi olevansa syntinen. Fariseus ei nähnyt tuon ihmisen sydämeen, vaan ajatteli, että jos Jeesus tietäisi, minkälainen ihminen tuo nainen on, niin ehkä hän ajaisi naisen pois eikä seurustelisi hänen kanssaan. Mutta Jeesus sanoi kuitenkin tälle naiselle, että hänen

Liipolan rukoushuoneen seinäreliëfi

syntinsä annetaan hänelle anteeksi. ”Sinun uskosi on sinut pelastanut”, Jeesus sanoi hänelle.

Jeesuksen laskuoppi

On ihanaa, että meillä on tällainen syntisten Vapahtaja, joka opettaa tässä vertauksessa, miten hän on löytänyt meidät omiksi opetuslapsikseen. *Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää?* Luonnollinen järki haluaisi säilyttää ne yhdeksänkymmentä yhdeksän, ajatellen, että jos yksi lammas katoaa, niin kadokoon. Jäähän suurin osa kuitenkin tallelle.

Jeesuksen laskuoppi on erilainen kuin meidän ihmisten. Hänelle jokainen ihminen on tärkeä. Aivan erityisesti ne, jotka hän tuntee omakseen, ne ihmiset, jotka eivät tulleet toimeen ilman häntä. Sen sijaan fariseuksista täällä sanotaan myöhemmin, etteivät he tarvineet parannusta. He eivät tunteneet syntejään. He eivät tienneet lain hengellisyydestä mitään. Jeesushan opetti Vuorisaarnassaan, että jo himokas katse taikka vihastu-

minen toista ihmistä kohtaan on Jumalan tahdon rikkomista. Ei ole mitään mahdollisuutta, että me omien tekojemme ja sääntöjen noudattamisen kautta voisimme saavuttaa taivaan valtakunnan.

Hän on tullut juuri sinua varten

Sinä vanhus, joka istut tänään täällä, ehkä ajattelet, että elämäsi on kohta ohi ja että olet hyödytön. Sinä pieni lapsi, joka olet täällä vanhempiesi kanssa, ihmettelet tätä suurta joukkoa ja kaikkea sitä, mitä Jeesuksesta puhutaan; täällä on ehkä joku nuori, joka taistelee monien niiden helmasyntien kanssa, joita tässä maailmassa on niin paljon tarjolla. Sinä perheen isä ja äiti, joka kasvatat lapsia ja ajattelet monta kertaa neuvottomana, mitä tässä tilanteessa pitäisi sanoa, miten pitäisi käyttäytyä, että Jumalan tahto toteutuisi: juuri sinua, teitä jokaista varten Jeesus on tullut. Sinä, joka olet ehkä todella väsynyt ja ajautunut kauaksi ja tuskin olet uskaltanut avata rukoushuoneen oven tullessasi tänne – voisitko sinä olla se kadonnut lammas, jota varten Jeesus on lähtenyt lunnastamaan meitä iankaikkiseen elämään?

Me tiedämme, että sielunvihollinen tekee valtavasti työtä ryöstääkseen joka ikisen ihmissielun itselleen. Hän tietää, että hänellä on enää vähän aikaa, ennen kuin Jeesus tulee toisen kerran. Hän taistelee jokaisesta sielusta.

Lunastustyön laajuus ja syvyys

Ei ole ollut helppo tehtävä Jeesukselle valmistaa meitä iankaikkista elämää varten. Hän on kärsimisellään, kuolemallaan ja ylösnousemisellaan lahjoittanut meille Pyhän Hengen kautta elävän uskon. Se ei ole ihmistyö, vaan kokonaan Jumalan teko. Meillä on syntistä ihmistä rakastava Jeesus. Hän tuntee jokaisen meidän ajatuksemme. Me emme missään elämänvaiheessa ole yksin, koska Jeesus itse on sanonut olevansa kanssamme ajan loppuun asti.

Hän etsii meitä niin kauan, että hän löytää. Ehkä hän on etsinyt Israelin lapsia Siinain vuorelta, Punaisen meren rannalta ja Jordan-virran tyköä, mutta parhaiten hän on löytänyt ihmissieluja Getsemanesta ja Golgatalla. Ja mitä se tarkoittaa? Eikö se tarkoita sitä, että Jumalan Sana tunkeutuu sydämiimme silloin, kun sitä julistetaan meille Pyhän Hengen valossa ja Jumala avaa meidän sydämemme vastaanottamaan sen, kun hän ottaa lukot pois meidän korvistamme ja kuuntelemme sitä omalla sydämellämme? Näin me voimme seurata hengen silmillä niitä tapahtumia, jota Jeesus on joutunut kokemaan meidän syntiemme tähden Getsemanessa, kun hiki on tullut verenä ulos hänen ruumiistaan ja hän on sanonut: *Isä, jos on mahdollista, ota tämä malja pois, mutta tapahtukoon kuitenkin sinun tahtosi.* Ja Golgatalla hän on sanonut: *Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät he tiedä, mitä he tekevät.* Ryöväriillekin hän on sanonut: *Tänä päivänä olet oleva minun kanssani paratiisissa.*

Taivaassa iloitaan yhdestä syntisestä

Näin hän sanoo tänään meillekin, jos me uskomme tuohon Jeesuksen lunastustyöhön. Se koskettaa ja särkee meidän sydämiämme niin paljon, että tahdomme turvautua hänen apuunsa. Huomaamme, että omilla voimilla, omin avuin emme pääse eteenpäin. Kyllä hän johdattaa meitä sitten pääsiäisaamun iloon ja auringonpaisteeseen, kun se hetki tulee.

Kun hän on löytänyt tällaisen ihmisen maailman korvesta, voi mikä ilo siitä on tullut! Kuten täällä sanotaan, hän ottaa lampaan hartioilleen iloiten. Hän vie sen kotiin omiensa luokse seurakuntaansa, ja kun hän tulee kotiin, hän kutsuu kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: *Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaan, joka oli kadonnut.* Jeesukselle on valtava ilo jokaisesta

ihmissielusta. Joskus on sanottu, että yhden ihmisen sielun pelastus merkitsee enemmän kuin koko maailma. Syntisestä on siis tullut ilo, kuten täällä sanotaan: *Niin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse.* Jos me vanhempina, isovanhempina tai ystävinä huomaamme jonkun läheisistämme ajautuneen kauas maailman korpeen, mutta löytäneen takaisin kotiin Jumalan ihmeellisen johdatuksen ja Hyvän Paimenen rakkauden työn avulla, eikö siitä tule valtava riemu luonnollisellekin isälle ja äidille ja myös muille seurakuntalaisille!

Vain kaksi vaihtoehtoa

Nuoret ja uskoviensa kotien lapset! Te tiedätte, että isä ja äiti rukoilevat joka päivä teidän puolestanne. Heidän rukouksensa on, että me kaikki pääsisimme taivaan kotiin eikä kukaan jäisi matkan varrelle, ettei kukaan joutuisi kadotukseen. Kadotus on sellainen sana, josta nykyään ei juuri haluta kertoa, että sellainen paikka on edes olemassa. Mutta Martti Luther totesi, että silloin, kun ihminen siirtyy ajasta iäisyyteen, on kaksi vaihtoehtoa – joko taivas tai kadotus. Siinä sieluntilassa, missä hän siirtyy ikuisuuteen, hän pysyy sen jälkeen – kuoleman jälkeen muutos ei ole enää mahdollinen. Siksi Hyvän Paimenen ääni, rakkauden ääni, kehottaa meitä valvomaan Jeesuksen kanssa Getsemanessa ja Golgatalla. Mutta huono paimen lähtee itsekin pakoon nähdessään suden tulevan. Rukoillaan taivaan Isää, että voisimme olla hänen pieninä apulaisinaan paimentehtävässä ja julistaa samaa opetusta, mitä Jeesus itsekin on meille julistanut.

Huonetta lakaistaan sisänpäin

Tässä on vielä toinen lyhyt vertaus: *Jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää?”*

Naisella, vaimolla, ymmärretään Raamatun kielellä seurakuntaa. Tämä kadonnut hopearaha on siis huoneen sisällä. Se on jossain nurkassa pölyn keskellä näkyvästä. Ehkä kysymys on sellaisesta ihmisestä, joka ei ole kieltänyt uskoaan, mutta on tullut penseäksi, kylmäksi ja väsyneeksi. Mitä Jeesus kehottaa meidän seurakuntalaisten silloin tekävän? Vaimon eli seurakunnan tehtävä on etsiä sitä tarkasti.

Mitä tämä tarkka etsiminen tarkoittaa? Täällä sanotaan, että hän lakaisee huonetta, kunnes hän sen löytää. Luuta, jolla lakaistaan, on Jumalan sana. Elävässä seurakunnassa Jumalan lasten joukossa ei mennä keskelle lattiaa hosumaan ja lakaista pois päin huonetta keskeltä

lattiaa ulospäin, vaan Jumalan seurakunnassa lakaistaan aina sisäänpäin, että kaikki nurkat tulisivat puhtaiksi. Meillä kaikilla Jumalan lapsilla on niin paljon heikkouksia ja syntiä, että tällainen oman sydämen ja huoneen puhdistus on varmasti paikallaan. Meidän ei pidä hävetä sitä, jos me Jumalan sanaa kuunnellessa tunnemme, kuinka kauas ristin juurelta olemme joutuneet. Vaikka haluaisimme enemmän rakastaa Vapahtajaa ja kulkea hänen jalanjälkiään, maailma onkin kuljettanut meitä toiseen suuntaan.

Kun ympäristö, jossa nyt elämme, on muuttunut valtavasti, se vaikuttaa monella tavalla – ainakin itse tunnen niin. En ole jaksanut valvoa, mutta on tullut monenlaisia ylitsekäymistä ja syntiä. Joku voi kokea valehdelleensa edistäen näin omaa etuaan; ehkä joku on viettänyt haureellista elämää; ehkä on ahnehdittu siellä, missä olisi pitänyt olla antamassa. Meillä ihmisillä on monenlaisia tällaisia helmasyntejä. On kuitenkin ihanaa, että syntisinä saamme katsoa oman sydämemme sijasta Jeesukseen Kristukseen, niin kuin Heprealaiskirjeen kirjoittaja sanoo. Suokoon Jumala, että jokainen voisi lakaista sisäänpäin etsiessämme näitä kadonneita hopeapenninkejä. Joskus voin itsekin olla tuon pölyn peittämän rahan paikalla, eivätkä ihmiset enää kunnolla löydä ja näe minua. Joskus taas Jumala antaa voimaa, että voin olla auttamassa jotain toista.

Kantakaa toinen toistenne kuormaa, niin täytätte Kristuksen lain, sanoo Paavali Galatalaiskirjeessä. Se on meille hyvänä oppina. Välillä me voimme todella kulkea toisen rinnalla ja kuunnella sydämellä, mitä toisella on sanottavaa, kuunnella hänen elämäntilannettaan ja olla sielunhoitajakin hänelle. Joskus joudumme itse pyytämään toisten apua ja saamme iloita siitä, että Jumala on antanut sellaisia matkaystäviä, jotka voivat lohduttaa meitä armon sanalla. Jeesus on antanut omaan seurakuntaansa Pyhän Hengen tehtäväksi sen, että me voimme julistaa toinen toisellemme syntien anteeksiantamista silloin, kun olemme joutuneet vikoihin.

Rakentakaamme maallista ja hengellistä huonettamme

Täällä sanotaan vielä lopuksi: *Niin myös, sanon minä teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen.* Ystävät, iloitaan tänään siitä, että Jumala

on löytänyt sinut ja minut. Me saamme hänen seuraajinaan kulkea taivaan tietä. Tulkoon vastaan mitä tulee, niin uskon, että haluamme tänään yhdessä tehdä sellaisia päätöksiä, että tahdomme seurata Vapahtajaa. Pyydämme Jumalalta apua, että voisimme seurakuntana ja ihmisinä olla lähellä toisiamme ja rakentaa tätä yhteistä

huonetta. Saamme yhdessä tehdä työtä rukoushuoneemme korjaukseksi ja parantamiseksi. Ennen kaikkea kuitenkin toivomme, että meidän sielumme hengellinen rakennus voisi päivä päivältä kasvaa ja voisimme kasteen armoliitossa jokapäiväisen parannuksen kautta kulkea tätä taivaan tietä niin, että vanha ihminen tulee upotettua ja uusi ihminen pääsee nousemaan ylös.

Kiitos taivaan Isälle, kun hän on johtanut rukoushuoneasiaamme ja antanut meille tällaisen valtavan ihanan juhlan! Kiitos kaikille tässäkin juhlassa puhuneille ystäville. On ollut ihanaa olla mukana viemässä tätä yhteistä asiaa eteenpäin.

Yhdistyksemme hallituksessa olemme käsitelleet tätä asiaa aina yksimielisesti sen mukaan, mitä viestejä on tullut paikallisosastolta täältä Lahdesta. Asioissa ei ole koskaan ollut ristiriitaa. Mutta ennen kaikkea kiitämme siitä, että me saamme juuri tänään uskoa itsemme Jumalan lapsiksi.

Sinäkin, joka tunnet menneesi kauas Isän kodista ja kaipaat syntien anteeksi saamisen armoa, saat uskoa kaikki syntisi anteeksi Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Kun me uskomme sen omalla sydämellä, tämä usko vie meidät kerran taivaan kotiin. Monta kertaa me ajattelemme, että uskon asiat ovat niin syvällisiä ja korkeita teologisia asioita, ettei tavallinen ihminen ymmärrä niitä. Muistakaamme kuitenkin Jeesuksen iloinneen ennen kaikkea siitä, että hän on ilmoittanut nämä suuret salaisuudet pienille ja lapsenmielisille. Joka yksinkertaisessa sydämessään uskoo sen, että Jeesus on maksanut hänen syntinsä, hän pääsee taivaaseen. Tämän uskon ja kiitoksen kanssa me hetken kuluttua laulamme kiitosvirttä samalla muistellen uskossa pois nukkuneita ystäviämme. Meillä on pieni matka jäljellä, mutta kerran mekin saamme yhtyä kiittävän seurakunnan säveliin. Aamen. ■

Miesten päivä Asikkalan Kinismajalla

*"Jumala ompe linnamme
ja vahva turva aivan,
on miekkamme ja kilpemme
ajalla vaaran, vaivan..."*

Virren 170 sanat kaikuivat komeasti, kun 180 miestä lauloi sydämensä kyllyydestä lipunnostossa Asikkalan Kinismajalla lauantaina 9.9.2023, jolloin vietimme miesten yhteistä päivää kauniissa syysässä. Taivaallinen Isäme siunasi päivän, jossa saimme yhteisen seurustelun, saunomisen ja ruumiillisen ravinnon lisäksi myös hiljentyä Sanan ääreen.

Päivän tavoitteena oli kutsua "100 miestä saunaan", mutta lopulta paikalle tuli jopa 180 miestä Päijät-Hämeen ympäristöstä ja muutamia kauempaakin. Päivää vietettiin nyt toista kertaa ja näyttää, että voimme tehdä tästä uuden vuosittaisen perinteen.

Päivän aikana monet ystävät saivat vaihtaa kuulumisiaan keskenään ja jakaa omia uskon kokemuksiaan. Saimme monia uusia ystäviä ja koimme ihania kohtaamisia jopa vuosikymmenten takaa.

Päivän virallisen osuuden avasi Asikkalan kirkkoherra **Jari Laulainen** ja mursi Sanaa Jaakobin 1. kirjeen pohjalta: *Sillä jos joku on sanan kuulija eikä sen tekijä, niin hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvastimessa luonnollisia kasvojaan; hän katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti, millainen hän oli. Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, eikä ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään.* (Jaak. 1:23–25).

Sakari Siltala piti hartauden Psalmin 103 tekstistä: *Ylistä Herraa, minun sieluni, ja kaikki mitä minussa on, ylistä hänen pyhää nimeään. Ylistä Herraa, minun sieluni, älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt. Hän antaa anteeksi kaikki syntini ja parantaa kaikki sairauteni. Hän päästää minut kuoleman otteesta ja seppelöi*

*minut armolla ja rakkaudella. Hän ravitsee minut aina
hyvyydellään, ja minä elvyn nuoreksi, niin kuin kotka.*
(Ps. 103:1–5)

Lisäksi vanha ystävämme **Pentti Kumpulainen** kertoi koskettavasti omista lapsuuden ja nuoruuden kokemuksistaan ja muisteli myös sitä, miten hän sai aikoinaan palata tuhlaajapojan retkiltä.

Lopuksi **Eero Pohjola** saatteli meidät loppuroukukseen. Päivän juonsi **Raimo Raittinen**.

Saimme kaikki vahvasti tuntea, kuinka Herra oli kanssamme ja siunasi päivän. Viikon aiheena kirkkovuodessa oli sattuvasti kiitollisuus. Uskon, että meille kaikille jäi kiitollinen mieli. ■

Timo Laine

Ritva ja Eljas Waltari

– kokemuksia Esikoisten seurakunnassa

Ritva ja Eljas Waltari ovat laajasti tunnettuja esikoislestadiolaisessa herätysliikkeessä. Eljas toimi yli 25 vuotta Esikoislestadiolaiset ry:n valtakunnallisen hallituksen sihteerinä ja oli aktiivisesti mukana myös Esikoiset ry:n alkuvaiheessa, mm. yhdistyksen sääntöjen määrittelyssä. Voi sanoa, että Waltarit ovat olleet näköalapaikalla herätysliikkeessä.

Eljas ja Ritva Waltari ovat pirteitä vanhuksia. Heidät on vihitty avioliittoon kesäkuussa 1971 Lahden Onnelantien rukoushuoneella. Tuohon aikaan useimpien esikoislestadiolaisten avioparien vihkiminen tapahtui paikkakunnan rukoushuoneella. Vihkimisen suoritti Eljaksen kotiseurakunnan kirkkoherra. Siellä vietettiin myös heidän häijuhlansa. Ritvan ja Eljaksen yhteinen elämäntaival alkoi Lahdessa ja on jatkunut kaupungissa tähän päivään saakka. Molemmat ovat toimineet kaupungin palveluksessa useiden vuosikymmenten ajan, Eljas lakimiehenä ja Ritva opettajana. Heillä on neljä poikaa ja 11 lastenlasta.

Eljas on syntyperäinen lahtelainen, samoin kuin hänen isänsä **Eero Waltari**. Eero (1912–1997) oli Lahden seudulla esikoislestadiolaisina kristittyinä tunnettujen **Kalle** ja **Vilhelmiina** (*Mimmi*, os. **Ahonen**) **Heleniuksen** poika. Heleniusten lapset ottivat 1930-luvulla sukunimekseen Waltari. Heleniukset perustivat 1900-luvun alkuvuosina Lahteen Oululaisen kotileipomon, joka kasvoi pienestä yhden työntekijän toimipaikasta isoksi maakunnalliseksi leipomoksi.

Eljas on seitsenlapsisen perheen toiseksi vanhin lapsi. Lapsuuden kasvuympäristö uskovaaisessa kodissa oli huoleton ja onnellinen. Koti sijaitsi puutalossa kaupungin keskustan tuntumassa Oululaisen leipomon pihapiirissä, jossa oli isän työpaikka. Lähellä oli Onnelantien rukoushuone. Sinne kuljettiin useimmiten kävellen koko perhe.

Valitsemisen armo

Taivaan tien askeleet Eljas oppi jo kotona ja naapuritalossa asuvan Mimmi-mummun opastuksella. Eljas muistelee, kuinka hän kerran seuroista isän kanssa kotiin kävellessä kysyi isältään, miten on mahdollista, että taivaaseen pääsevät vain ne ihmiset, jotka tulevat rukoushuoneelle seuroihin. Isä kertoi, että kyllä taivaan Isällä on kaikki mahdollisuudet ohjata synnin hättää tuntevat ihmiset rukoushuoneelle ja saamaan sielä syntinsä anteeksi. Eljas jäi epäileväenä miettimään isä-Eeron opetusta valitsemisen armosta.

Evakkotyttö Ritvan lapsuus ja nuoruus

Ritvan (os. **Pusa**) suku on lähtöisin Raudusta, joka on rajapitäjä Itä-Kannaksella. Ritvan vanhempien perhe joutui lähtemään aivan Neuvostoliiton rajalla sijaitsevasta kylästä evakkomatalle kiireesti loppusyksyltä 1939. Ritva syntyi seuraavana vuonna evakkoperheen väliaikaisessa sijoituspaikassa. Pusan perheen kotipaikka järjestyi Luhankaan Päijänteen saaren Judinsaloon. Iso evakkoperhe sai asuttavakseen huonokuntoisen käyttämättömäksi jääneen torpan. Uutteralla työllä pientilalle rakennettiin uudisrakennukset. Elämä saassa oli onnellista, vaikka Judinsalosta kuljettiin 1950-luvun puoliväliin saakka mantereelle Päijännettä pitkin vesitse ja talvisaikaan jäätä pitkin. Sähkökin tuli saaren taloihin vasta 1960-luvun lopulla. Judinsalon pieneen kyläkouluun tuli 1950-luvun alkuvuosina opettajaksi juuri seminaarista valmistunut

Ritva ja Eljas Waltari ystäviensä keskellä Lahdessa Liipolan rukoushuoneessa. Kahvittelu ja sen ohessa tapahtuva seurustelu on tärkeä osa lestadiolaista seuraperinnettä.

Lahja Manninen, myöhemmin **Hiekkasaari**. Lahja johdatteli Ritvan ja hänen siskonsa **Rauhan** elämäntielle ja Lahteen esikoislestadiolaisten uskonystävien pariin ja seuroihin.

Eljas näköalapaikalla herätysliikkeessä

Eljas toimi useita vuosikymmeniä Esikoislestadiolaiset ry:n, aikaisempi nimi Vanha Lestadiolaiskristillinen yhdistys ry, valtakunnallisen yhdistyksen hallinnollisissa tehtävissä. Lakimieskoulutus antoi hänelle avuja olla mukana yhdistyksen hallinnon kehittämisessä. Hän toimi yli 25 vuotta yhdistyksen hallituksen sihteerinä. Hänen aikanaan yhdistyksen hallituksen puheenjohtajina toimivat **Elis Ahonen**, **Veikko Viljanen** ja **Pekka Liuksiala**. Varapuheenjohtajana toiminut **Juhani Henttula** oli erinomainen apu Eljakselle. Hänen kanssaan he edustivat pitkään hallituksessa ns. maallikkoseurakuntalaisia.

Eri paikkakuntien rukoushuoneiden rakentamishankkeet olivat varsin keskeisessä asemassa yhdistyksen toiminnassa 1900-luvun viimeisinä vuosikymmeninä. Viime vuosisadan loppuvuodet olivat yhdistyksen rukoushuoneiden vilkasta rakentamisaikaa. Eljas muistelee kokeneensa vaikeuksia kirjoittaessaan vuosittain yhdistyksen toimintakertomuksia, sillä ne vaikuttivat enemmän rakennusliikkeen kuin herätysliikkeen toimintakertomuksilta.

Eriyistä iloa Eljas on kokenut ollessaan mukana järjestämässä Lahden rukoushuoneella itsenäisyys-

päivänä 2004 sotaveteraaniveljille ja -sisarille pidettyä valtakunnallista juhlaa. Tilaisuudessa oli hyvä ja monipuolinen ohjelma. Juhlan yhteydessä paljastettiin myös sankarivainajien muistotaulu.

Monien näkemyserojen vuoksi perustettiin 2010-luvun puolivälissä Esikoiset ry, joka jatkoi ev.lut. kirkon sisäisenä herätysliikkeenä. Oma seuratoiminta eri paikkakunnilla käynnistyi välittömästi. Myös lähetysyhteistyö Inkerin kirkon kanssa siirtyi Esikoiset ry:lle. Eljas oli aktiivisesti mukana uuden yhdistyksen alkuvaiheissa, mutta on myöhemmin toiminut omien sanojensa mukaan tässä yhdistyksessä ”totuudenapulaisena”. Sellaisten henkilöiden käytölle on perinteisesti tarvetta lestadiolaisuudessa.

Uuden alku ja oma kotiosoite

Pyhäseurojen järjestäminen myös Lahden alueella evankelisluterilaisen kirkon tiloissa käynnistyi ongelmitta alkusyksyllä 2016. Lahden lisäksi seuroja on järjestetty Heinolassa ja Asikkalassa.

Esikoiset ry sai Launeen seurakunnan Liipolan seurakuntakeskuksen pian vakituiseksi pyhäseurojen järjestämispaikaksi. Seuroissa kävijöiden keskuudessa virisi melko nopeasti uuden alun jälkeen toive saada oma kokoontumispaikka. Tällaisten toiveiden perusteella käynnistyivät neuvottelut Lahden seurakuntayhtymän kanssa, kun oli tiedossa sen voimakas tarve vähentää kiinteistökuuluja. Neuvottelut seurakuntayhtymän kanssa johtivat myönteiseen lopputu-

lokseen vuoden 2023 alussa ja niin Liipolan seurakuntakeskuksesta tuli Esikoiset ry:n rukoushuone.

Eljas kertoo, että hän alkuun vastusti oman rukoushuonekiinteistön hankkimista. Nyt hän on kuitenkin mielissään, että hänellä on vielä säilynyt taito ja kyky muuttaa mielipiteensä saatuaan asiaan vaikuttavista seikoista uutta tietoa. Nyt hän kertoo iloitsevansa Liipolan seurakuntakeskuksen hankinnasta. Hän uskoo ja toivoo, että toimitiloja kehitetään siten, että sieltä löytyvät tilat raamattupiirille ja eri lähetyspiireille sekä erityisesti nuorille avoimen toiminnan kotipaikka.

Eljas muisteli mielihyvällä **Heikki Purtsasen** puheenvuoroa Liipolassa viime huhtikuussa seurojen jälkeen pidetyssä seurakuntajuhlissa seurakuntakeskuksen omistusoikeuden siirrettyä Esikoiset ry:lle. Puheessaan Heikki mainitsi, että on tärkeitä, että jokaisella ihmisellä on kotiosoite. Nyt voimme iloita siitä, Lahdessa on uskonystävillä oma hengellisen elämän pysyvä kotiosoite.

Uskonystävät voimavarana ja tukena

Eljas ja Ritva kokevat uskonystävät suurena Jumalan lahjana ja voimavarana, varsinkin nyt vanhuudessa ja Ritvan muistisairaudesta myötä. Uskonystävien kohtaaminen sunnuntaisin seuroissa antaa voimia myös alkavalle viikolle. Leikkimielisesti puhutaan seurustelun sakramentista. Ystävien näkeminen ja tervehtiminen ilahduttaa paljon heitä molempia. Eljas toteaa, että toisinaan saarnoissa muistutetaan aivan perustellusti keskinäisestä yhteydenpidosta. Eljas ja Ritva iloitsevat mahdollisuudesta kuunnella seuroja kotona, mutta heidän mielestään on tärkeää ystävien tapaaminen seuroissa.

Muutamat vasta eläköityneet miehet alkoivat kokoontua syksyllä 2004 keskiviikkoisin aamupäivinä Lahdessa Tapparakadun rukoushuoneelle keskustelemaan ja syventymään Raamattuun. Lutherin Galatalaiskirjeen selitysteosta luettiin yhdessä ja keskusteltiin sen perusteella. Vuosien aikana tutuksi on tullut Lutherin Iso katekismus ja Uusi testamentti. Pieni miesten piiri laajeni merkittävästi, kun joukkoon tulivat mukaan useiden aviopuolisot ja muita sanan tutkimisesta kiinnostuneita. Eljas ja Ritva ovat vuosikymmenten ajan osallistuneet aktiivisesti tähän keskustelupiiriin. Vapaamuotoinen raamattupiiri kokoontuu nykyisin Liipolan seurakuntakeskuksessa. Ystävät raamattupiirissä ja seuroissa ovat sellainen tuki, ilo ja voimavara, jonka suuren arvon Eljas kertoi todella huomanneensa vasta koronaepidemian tuoman lähes parin vuoden tauon aikana.

Internetin kautta kuultavat oman herätysliikkeen viikoittaiset hartaushetket ja pyhäseurojen kaikille avoin kuuntelumahdollisuus on myös heille suuri ilo.

Lempivirret ja Siionin laulut tuovat lohtua

Eljas kertoi, että Virsikirja on hänelle Raamatun jälkeen tärkein kirja. Hän pitää tärkeänä myös tämän vuoden alkupuolella julkaistua ja Esikoiset ry:n kustantamaa Armon Sävel hengellisten laulujen kirjaa. Lukuisissa virsissä ja lestadiolaisen herätysliikkeen hengellisissä lauluissa kerrotaan aivan keskeisesti uskon perusta ja luottamus Jumalan johdatukseen sekä kirkastetaan usko Jeesuksen sovitusyöhön. Ritva ajattelee asiasta samoin. Hän iloitsee myös Jumalan hänelle antamasta laulun lahjasta. Sitä hän on voinut käyttää myös vuosikymmenten ajan osallistuessaan kotiseurakunnan Lahden Joutjärven seurakunnan kirkkokuoroon. Eljas on syventänyt tietojaan virsien ja hengellisten laulujen sanoittajista kertovista kirjoista. Heidän laajassa kotikirjastossaan on myös useita tämän alan kirjoja.

Eräänä lempivirtenään hän mainitsee lestadiolaisen **Gustaf Skinnarin** sanoittaman, monille muillekin rakkaan virren 301, *Kirkasta oi Kristus meille, ristinuhri Golgatan*. Virren säkeissä huokuu elävänä Skinnarin oman elämän uskon taistelu. Eljas ja Ritva haluavat päättää haastattelutuokion heille rakkaan virren kahden viimeiseen säkeistöön:

*Niinpä uskon silmä kantaa
yli matkan myrskyisen.
Katsellessa rauhan rantaa
kaipuu täyttää sydämen.
Saavu kohta, määränpää,
silloin tyyntyy myrskysää.*

*Jeesus, sinun alkamasi
usko on ja kilvoitus.
Myös on sinun hallussasi
matkan päässä vapahdus.
Silloin minut uupuneen
noudat kotiin taivaaseen.*

Haastatellut Tuomas Halme

☞ *Viereisellä sivulla on Eljas Waltarin isoäidin Mimmi Heleniuksen kirje veljelleen Amerikkaan, jossa hän kuvaa miehensä Kalle Heleniuksen kuolemantapausta. Kalle kuoli sunnuntai-iltana 27.8.1944.*

Lahti 18/3 1946

Rakkaat omaiset Ida ja Heikki.

Tervehdän teitä pitkän ajan perästä. Ajattelin heti Kallen kuoleman jälkeen teille kirjoittaa, vaan näin kauan se on viipynyt. Kertoa teille kuinka onnellinen hänen lähtö oli.

Hänellä oli sydäntauti, vaan ei hän näyttänyt yhtään sairaalta, oli tavallinen lihava, reipas ja iloinen aina, ei valittanu koskaan, vaikka hän itse sen tautinsa tunsu ja lääkäri totesi sen myös parantumattomaksi.

Sinä sunnuntaina kun hän läksi meidän luotamme niin olimme Rantalassa, hän nousi aamulla kl 3 sänkystä, sanoi minulle, nyt on minun lähtöni tullu, herätä lapset, niin saan sanoa heillekin hyvästi, minä estelin sanoin ei suinkaan. Vaan oli kovin iloinen ja kiitti Jumalaa, sanoi että kun hän on ollu niin huono kiittämään vaikka on Jumala niin suuresti häntä siunannu tässä ajassa vaan paljon enemmän ijankaikkisesti, ja jos minä nyt pääsen, niin helpolla minä pääsen, ei minulla ole mitään vaivaa ruumiissa vaan on sellainen tunne niinkö en minä olis ensinkään tässä elämässä, ja taas hän puhui minulle niin kauniisti ja lohdutti minua, että minä myös pääsen pian perässä, veisaili virsiä ja taas puheli minulle niin rakkaasti ja hellästi kun suinkin ihminen osaa puhua. Minä otin sähkölevyn sisälle ja keitin kahvia, juotiin yhdessä ja huomasin että Kallea rupes siinä pöydässä nukuttaan, niin minä ehdotin, että mentäis vielä nukkumaan, ja niin nukkuttiin kl 6–8.

Sitten hän oli taas niin iloinen ja sanoi, ettei ole mitään vaivaa. Olimme ulkona aamiaiseen asti, kun oli niin ihana päivä. Ruoan jälkeen mentiin tupaan seuroja pitääni niinkö siellä tapana on, henkilökunta ja naapurit tulevat kokoon. Pidetään rukoukset, luetaan saarna, veisataan virsi. Veljeni Matti luki saarnan, sen jälkeen Kalle rupes puhumaan ja niin ihmeellistä oli hänen puheensa, kehoitti uskottomia parannukseen, varoitti lapsia pitämään kristillisyyttä kalliina ja sitä seuraamaan elämän iltaan asti, ja sanoi, että Jumala on kutsunut hänet nuorena valtakuntaansa ja on auttannu tähän asti, että nyt saan jo lähteä nauttimaan sitä mitä täällä olen uskonnun. Anoi anteeksi vielä kaikilta ja kiitti taas Jumalaa, sitten veisattiin virsi ”Ah sielun anna vallit Herran”, vanhasta virsikirjasta. Kallekin veisas niin kovaa ettei koskaan ennen. Kaikki itkettiin niin se oli liikuttavaa. Naapurit kun sanoivat hyvästi, niin Kalle sano, hyvästi nyt viimeisen kerran tämän maan päällä.

Sitten me tultiin Lahteen ja hän oli meidän mielestä niin ihmeellinen, että soitettiin lääkäriille. Illalla kun pantiin nukkumaan, ei hän voinnu olla pitkällä vaan minä laitoin istuvan asennon hänelle. Siinä hän sanoi, minun on tässä niin hyvä olla, nuku nyt sinä vaan hän sanoi. Ja tunti me sitten oli nukuttu, kun hän vähän korahiti, minä nousin silloin hän ei enään avannu silmiään, eikä puhunut mitään. Hän pääsi unessa taivaaseen, ja minä odotan pian pääseväni perässä. Mikä ilo suuri onkaan.

No ei muuta kun toivon, että kohdattais siellä, ei kuitenkaan enää tämän maan päällä koskaa.

Sen onnen toivotuksella hyvästi, voikaa hyvin. Orvokille terveisiä.

Mimmi

(Vilhelmiina Helenius) ■

Aatu Laitinen

–Suomen Laestadius

”Kokoontukoot kaikki huorat, varkaat, valapattoiset, juomarit, vainoojat, kiroilijat ja kaikki Jumalan pilkkaajat katselemaan Herraamme Jeesusta Getsemanen yrttitarhassa, kussa Hän heidän syntiänsä kantaa ja juopi heidän kiroustansa ja kuoleman kalkkia. Tämä yrttitarhan opetus on terveellisin koulu ihmisten sieluille ja sydämille.” Näillä sanoilla herättelee Enontekiön pappi Aatu Laitinen ahtisaarnassaan epäuskoisia vuonna 1888. Laitista tutkinut rovasti Leevi Merikallio sanoo, että on tuskin liioiteltua käyttää hänestä nimeä Suomen Laestadius. Laitinen oli palavahenkinen saarnaaja, kristillisyyden lehtien toimittaja ja hän kirjoitti 20 kirjaa. Tänä vuonna on kulunut 100 vuotta Aatu Laitisen kuolemasta.

Aatu Laitinen syntyi Suomenjoella 13. syyskuuta vuonna 1853 vähävaraiseen perheeseen. Kodin kurjuutta lisäsivät isän aikainen kuolema murhaajan käden kautta sekä nälkävuodet. Vaikeudet karaisivat nuorukaista ja hän tottui vaatimattomaan elämäntapaan. Äiti laittoi pojan kouluun ja Aatu onnistui kirjoittautumaan ylioppilaaksi 1874. Sen jälkeen hän suoritti jumaluusopillisen tiedekunnan opinnot vain kolmessa vuodessa ja hänet vihittiin papiksi vuonna 1877. Papin ura alkoi apupappina Kiihtelysvaarassa ja Enossa.

Vuonna 1881 hän sai siirron Enontekiön eli He-

tan kappalaiseksi. Tähän vaiheeseen ajoittui Laitisen herääminen. Lapsuudessa rukoilevan äidin esikuva oli vaikuttanut Aatun sydämeen. Maailman meno ja syntielämä olivat kuitenkin vieneet mennessään nuorukaista. Enontekiön vaiheeseen ajoittuu hienon hevosen osto. Hevonen kuitenkin pian hukkui vaivuttuaan savikuoppaan. Laitinen koki tämän Jumalan rangaistuksena ylpeydestään ja piti myöhemmin hienoja ajopelejä kuolleen uskon hedelmänä. Lestadiolaisten kohtaaminen seurakunnassa ja **Pietari Vasaran** puhuttelu johtivat hengelliseen heräämiseen. Lestadiolaisten maallikkosaarnaajien todistukset ja yksinkertaisen kan-

sanihmisen, **Priita**-muorin, puhe ”särjetyin sydämin Herramme Jeesuksen meidän edestämme toimittamastaan kärsimisestä ja sovintokuolemasta” avasi elävän uskon todellisuuden Laitiselle. Kiusauksiin joutuessaan hän kertoo Jumalan vahvistaneen häntä näkyjen kautta. ”Kerran näin Jeesuksen orjantappuraisessa kruunussa ja verisillä kasvoilla läheltä minuun laupiaasti katsovan, jolloin itkin ja iloitsin.”

Oma hengellinen herääminen ja armon löytäminen rohkaisivat saarnaamaan parannusta ja muutosta tapakristillisyyteen. Laitinen kertoo tehneensä työtä nuoruuden innossa ja saarnaneensa ankarasti julkisyhteisöissä. Ns. siivosyntyisiä ja salaisia syntejä hän ei ohittanut. Hän joutuikin käräjille saarnatoimessa valtionrajan ylittämistä Norjaan ilman passia ja syytetyksi kunnianloukkaamisesta varotettuaan syntisestä elämästä. Oikeusprosessi kesti pitkään ja vuonna 1889 hänet tuomittiin erotettavaksi virasta vuodeksi, maksamaan 2000 markkaa sakkoja ja samansuuruiset oikeuskulut. Laitinen toteaa syytöksistä: ”Vaan eivät he voi muuta syytöstä esiintuoda kuin liiallista haukkumista muka synnittämiä ihmisiä kohtaan”.

Muutamien vuosien kuluttua Laitinen itse arvelee, että ensikiivauden aika on ohi ja ettei Jumala ole kutsunut meitä vihaan ihmisiä kohtaan. Hän kertoo tarvinneensa vastustusta, että Jumala on voinut häntä koulia. Hän silti jatkoi Jumalan sanan kaksiteräisen miekan käyttöä luottaen Jumalan sanan vaikutukseen. Vuonna 1897 Laitinen siirtyi Rovaniemelle kappalaiseksi ja vuonna 1911 Rovaniemen kirkkoherraksi elämänsä loppuajaksi.

Muistoja Lapin kristillisyydestä

Laitisen kirjallinen toiminta oli vireää. Hän toimitti saarnoistaan kolme kokoelmaa: *Katekismus-saarnoja* v. 1885, *Ahtisaarnoja* v. 1888 ja *Evanke-liumisaarnoja* v. 1891. Lestadiolaisten lehdistä hän toimitti *Kristillistä Kuukauslehteä* v. 1883–1887, *Sanomia Siionista* ja *Armonsanomiam* v. 1904–1911. Aatu Laitinen jätti jälkeensä tärkeän kirjallisen muiston kristillisyyden historiasta ja alkuajan vaikuttajista. *Muistosanoja Lapin kristillisyydestä* ilmestyi toukokuussa 1918 heti kansalaissodan jälkeen. Lestadiolaisen herätysliikkeen hajaannukset ja kiistat olivat päättäneet yhtenäisyyden ajan herätysliikkeessä. Vanheneva pappi palaa nuoruutensa vaiheisiin muistellen vanhimpia työntekijöitä. Hänen tarkoituksenaan oli osoittaa,

miten Jumalan työ oli näkynyt pohjolassa. Hän toivoi muistelujensa vahvistavan lukijoiden uskon kilvoitusta. Laitisen kuvailu on kansanomaista ja jättää ihmisten väliset ristiriidat taustalle. Lestadiolaisuuden tutkija **Pekka Raittila** on todennut, että tässä voidaan nähdä syrjään jääneen entisen aktiivitaistelijan pehmeä protesti liikkeen eri ryhmissä tapahtuvaa kiinteytymistä vastaan sekä kut-su yhteyteen liikkeen ensimmäisen sukupolven jättämän uskon- ja rakkaudenperinnön pohjalla. Ensimmäisen painoksen etusivulla on väkevä kehotus: ”Herramme Jeesus sanoo: Kootkaa murut, ettei mitään hukkuisi”. **Alexander Hellman** julkaisi Laitisen kuoleman jälkeen v. 1926 toimittajan lisäyksillä varustetun laitoksen. Tämän päivän lukijaa ilahduttaa eniten Pekka Raittilan toimittama laitos vuodelta 1986, joka perustuu Laitisen omaan tekstiin ja sisältää Raittilan historialliset kommentit alaviitteissä.

Samankaltaisuutta provastin kanssa

Aatu Laitisen elämässä oli paljon yhtäläisyyksiä **Lars Levi Laestadiuksen** elämänpolkuun. Elämän alkupuolen köyhyys karaisi luonnetta ja vaatimaton elämäntapa säilyi läpi elämän. Kääntymiskokemus johti voimalliseen saarnatoimeen ihmisten herättämiseksi synnin unesta pelastuksen osallisuuteen. Laitisen puheenparresta kuului, että hän oli tutustunut Laestadiuksen saarnoihin joko suoraan tai liikkeen saarnatoimen kautta. Sanonnat ja ilmaisut saarnoissa pulppusivat samasta alkulähteestä. Hän halusi kokosydämisesti omalla kohdallaan valvoa ristin alla ja julistaa orjantappuroilla kruunattua Siionin Kuningasta sielujen pelastukseksi. Muutama tunti ennen iäisyyskutsun saamista vuoden viimeisenä päivänä 1923 Laitinen kirjoitti laulun sanat:

*Jo heikoinkin silmäys ristille
Mun sieluni terveeksi saattaa.
Sun verinen kastees mun henkeeni tuo,
ja voimaksi armosi suo.*

*Kun enkeli pasuunan äänellä tuo
minut Herrani istuimen luo,
suo laupiaan äänesi kuulua niin:
Käy häihin nyt iäisiin!*

Ilpo Harjutsalo

Lähetyspäivä 16.9.2023

Tampereella

Esikoiset ry:n vuosittain järjestettävää Lähetyspäivää vietettiin tänä vuonna Tampereella. Paikkana oli Uudenkylän rukoushuone. Tapahtuma keräsi noin 50 osanottajaa eri puolilta Suomea. Paikalla ollut joukko edusti kattavasti lähetystoimen eri osa-alueita.

Inkerin kirkkoa Lähetyspäivässä edusti piispa **Ivan Laptev** ja emerituspiispa **Aarre Kuukauppi**. Viron kirkosta mukana olivat lapsi-nuorisotyön johtaja **Triin Salmu** ja sekä **Samuel Reinaru** kirkon lähetyskeskuksesta. Mukana oli myös kokenut lähetystyöntekijä **Juha Saari** Inkerin kirkosta, joka edusti samalla Inkerin kirkon Suomen edustustoa.

Päivän aikana käytiin läpi ennen lähetystyön kokemuksia niin lähettävän kuin vastaanottavankin tahon näköpiiristä. Varsinaisen julistustyön lisäksi esillä oli tärkeitä osa-alueita, kuten viranomaismääräyksiä, passiiohjeita, matkustusvaihtoehtoja, pyhäkoulutyötä ja talousasioita.

Vieraat toivat terveiset ulkomaiden kohteista. Kuultiin, että Inkerin kirkko saa toimia lähes nor-

maalisti poikkeusoloista huolimatta ja siksi toivoo seurakuntamatkojen normalisoituvan mahdollisimman pian. Venäjälle on tänä vuonna päästy tekemään vain muutama seurakuntamatka. Näköpiirissä on, että syksyn ja talven aikana matkojen määrää voidaan lisätä. Matkustaminen Pietarin seudulle tapahtuu pääasiassa vuoroliikennebussilla Lappeenrannasta. Inkerin kirkko järjestää liikkumiset perillä eri seurakuntiin. Viron kirkon piirissä iloitaan erityisesti pyhäkoulutyön käynnistymisestä, mutta toivotaan samalla muun seurakuntatyön jatkuvan entisessä laajuudessa.

Kaiken pohjana on tietenkin yhteinen lähetysnäky, halu viedä evankeliumia eteenpäin. Se heijastui ilosta ja innostuksesta, kun kukin taho esitteli kokemuksiaan ja tulevia suunnitelmia.

Lähetyspäivä päättyi yhteiseen messuun, jonka toimitti Messukylän seurakunnan pappi **Jari Kuusi**. Saarnan piti piispa Ivan Laptev. ■

PYHÄKOULUTYÖ ALKAA VIROSSA

Lähetyspäivän yhteydessä keskusteltiin yhteisestä pyhäkouluhankkeesta Viron kirkon edustajien kanssa. Paikalla olivat Viron kirkon lapsi- ja nuorisotyön yhdistyksestä (LNÜ) johtaja **Triin Salmu** ja lähetyskeskuksesta toimistopäällikkö **Samuel Reinaru**. Tavoitteena on, että Esikoiset ry:n pyhäkouluryhmä osallistuu ensi vuonna lasten tapahtumiin kolmella paikakunnalla eri puolilla Viroa. Tänä vuonna on jo ollut yhteisiä tilaisuuksia, joissa on vaihdettu tietoa ja kokemuksia. Triin Salmu toteaa: ”Olisi mahtavaa, jos Esikoiset ry voisi auttaa tiettyjä EELC:n seurakuntia tai rovastikuntia lapsityössä. Teillä on melko laaja katkaus tietoa ja paljon pyhäkouluopettajia. Voisimme hyötyä oppimalla toinen toisiltamme”. ■

Triin Salmu ja Samuel Reinaru

Lähetystyöntekijä Juha Saari Inkerin kirkosta

Haastattelimme Inkerin kirkon lähetystyöntekijää Juha Saarta Esikoiset ry:n Lähetyspäivässä 16.9.2023. Hän on tehnyt pitkän työrupeaman erityisesti Inkerin kirkon seurakunnissa Siperiassa.

Mikä on suhteesi esikoislestadiolaisuuteen?

Olen kotoisin Vaasasta. Tutustuin esikoislestadiolaisuuteen opiskeluaikana. Asuimme Helsingin Puistolassa ja toisinaan osallistuin sunnuntaisin järjestettyihin seuroihin. Tien seuratupaan minulle aukaisi avoimen utelias mieli ja Sanan nälkä. Helsingin Yliopistossa opiskelu oli usein hengellisesti raskasta. Ihastuin esikoisten seuroissa erityisesti tapaan saarnata. Olin itse lukenut Raamattua lapsesta lähtien niin, että kirjoitin joka jakeesta ylös niihin liittyviä asioita ja rukouksia. Joillakin Puistolassa saarnaavilla veljillä oli sama vanhaluterilainen tyyli saarnata. Tyyli oli tuttua ja antoisaa. Rippi on minulle tärkeää ja avoin ja nöyrä suhtautuminen Raamatun Sanaan. Vastanoitimme mielellämme veljiä Siperiaan. Lämmin muisto on jäänyt erityisesti **Kalevi Ansaharjusta, Toivo Kärjestä ja Unto Rantasesta**. Viime vuosina olen saanut kokea lämmintä uskon yhteyttä niihin veljiin, jotka vihittiin Inkerin kirkon paimenvirkaan ja vierailevat Venäjällä. Jumala on antanut meille yhteisen tehtävän.

Millainen työhistoria sinulla on Inkerin kirkossa?

Perheemme on palvellut Inkerin kirkkoa lähetystyöntekijöinä vuodesta 2000. Suomessa lähettäväksi järjestöksi valikoitui Kansanlähetys. Ensin muutimme Pietariin, jossa opiskelimme venäjää ja tutustuimme Inkerin kirkkoon. Piispa **Aarre Kuukauppi** päätti lähettää meidät Siperiaan. Tein jo keväällä 2000 Omskin kaupunkiin ensimmäisen matkan. Pidin rippikoulua ja konfirmoin kymmenkunta seurakuntalaista. Tuossa ryhmässä opiskeli moni Omskin seurakunnan tulevista vastuunkantajista.

Vuonna 2002 muutimme Omskiin. Aluksi mukana oli paljon ns. suomalaistaustaisia ihmisiä. Alueelle oli karkotettu suomalaisia ennen vallankumouksia. Ihmisiltä puuttui alkeellisimmatkin tiedot Raamattusta tai kristinuskosta. Ensin järjestin säännölliset jumalanpalvelukset, pyhäkoulut ja rippikoulut. Työ laajeni nopeasti. Aloitimme kylätyön alueen luterilaisissa kylissä. Alun innostuksen jälkeen jotkut pettyivät siihen, että me ulkomaalaiset emme tuoneetkaan heille

aineellista vaurautta vaan opetimme Raamatun sanaa. Mutta oli myös niitä, joiden elämässä syntyi usko Jeesukseen pelastajana.

Ensimmäisessä rippikouluryhmässä ollut **Igor Kreos** vihittiin pastoriksi vuonna 2005. Vuosi myöhemmin väistyin kirkkoherran tehtävistä. Suunnitelin auttavani häntä keskittyen kyliin ja uusiin alueisiin. Inkerin kirkko ja erityisesti Siperian rovastikunta oli kuitenkin ajautunut vaikeaan kriisiin, ja minut nimettiin Siperian rovastiksi. Tartuin tarmolla tehtävään. Ensinnäkin kutsuimme kaikki Siperian paimenet kotiimme paimenkokoukseen. Opetin ja järjestin koulutusta eri aiheista. Tällaisia kokouksia oli joka vuosi. Kirkon avainhenkilöt ja ennen kaikkea piispa tulivat tutuksi seurakuntien johtajille.

Valmensin rovastikunnan kirkkoherroja. Olin paljon matkoilla. Autossa tuli yövyttyä pari kuukautta vuodessa. Seurakuntien lisäksi paimenien perheet tarvitsivat paljon tukea. Sielunhoidolle oli kova tarve. Organisoin seurakuntiin lastenleirejä ja paimenille perhe- ja avioliittoleirejä. Kaikesta oli puutetta; seurakunnat tarvitsivat kokoustiloja, paimenet koulutusta ja perheet leivän pöytään. Etsin sopivia vastuunkantajia, koulutusta ja varoja. Yhteistyötahoja löytyi USA:sta, Norjasta, Ruotsista ja Suomesta.

Jumala vastasi ihmeellisesti rukouksiimme. Työ laajeni voimakkaasti. Samalla kohtasin paljon kaikenlaisia haasteita ja ongelmia. Jouduin puuttumaan tiukasti väärinkäytöksiin ja samalla loin rakenteita, jotka ennaltaehkäisivät niitä. Tärkeätä oli luottamuksen syntyminen. Viikoittain rovastikunnan paimenet koontuivat Skypeen ääreen tutkimaan Raamattua ja rukoilemaan yhdessä. Vaimoni **Anu** koulutti rovastikunnalle pyhäkoulunopettajia ja tuki paimenten vaimoja pitämällä myös heille vastaavat palaverit viikoittain. Perheemme kodista muodostui rovastikunnan keskus. Meillä vieraili vuosittain yli 300 yövierasta.

Aika kului ja oma perhe kasvoi. Halusimme antaa viidelle lapsellemme suomalaisen koulutuksen. Vanhin poikamme **Nooa** tuli Suomeen lukioon 2008. **Iisakki** lähti USA:n vaihto-oppilaaksi 2011. Lopulta syksyllä 2013 muutimme perheenä Lahteen. Olimme hyvin väsyneitä intensiivisestä 13-vuoden työstä ja monin tavoin yksinäisestä ja turvattomasta työympäristöstä. Vaimoni Anu hakeutui oman alansa töihin puheterapeutiksi.

Nykyinen tehtäväsi Inkerin kirkossa?

Palattuamme Suomeen sain mahdollisuuden opiskella lisää johtamista. Valmistuin myös työnohjaajaksi. Vierailen Venäjällä säännöllisesti parikymmentä kertaa vuodessa. Inkerin kirkko kutsui minut kirkon hal-

lannon kehittäjäksi ja kirkon Suomen edustuston toiminnanjohtajaksi. Koulutan, tuen ja hoidan joitakin käytännön asioita. Pyrin keskittymään kirkon johtajien –piispojen, rovastien sekä toiminnallisten osastojen avainhenkilöiden auttamiseen. On tärkeää, että emme vain tee asioita oikein, vaan ennen kaikkea oikeita asioita.

Inkerin kirkossa on tapahtunut viime vuosikymmenellä sekä sukupolven että kielen murros. Erityinen haaste on liittynyt uusien vastuunkantajien kouluttamiseen ja yleensäkin terveen luterilaisen identiteetin löytymiseen. Pohjimmiltaan kyse on kokonaisesta ajatustavan tai kulttuurin muutoksesta. Monella tavoin nuoressa ja pienessä kirkossa on vaarana ottaa malleja ja imeä teologiaa niin Rooman- kuin Moskovan kirkoilta. Venäläinen ympäröivä kulttuuri ja ajattelu tuottaa pappiskeskeistä, hierarkista ja korkeakirkollista teologiaa. Tien toisesta ojasta löytyy protestanttisten lahkosten lakihenkistä ja pyhityskristillistä sekamelkskaa. Ikävä kyllä lännen luterilaiset kirkot ovat pääosin kadottaneet aidon luterilaisen opetuksen. Jotkut ulkomaalaiset yhteistyökirkot eivät kunnioita Inkerin kirkon Raamattuun pitäytävää teologiaa ja perinteitä. Piispa Aarre Kuukaupin aikana valmistuneet strategiset suuntaviivat ovat auttaneet Inkerin kirkkoa ja sen uutta piispaa **Ivan Laptevia** niin koronapandemian kuin sodan aikana. Inkerin kirkko tarvitsee kaiken rukous- ja taloudellisen tuen, jota voimme heille antaa.

Työskentely Suomesta käsin ei suinkaan ole aina yksinkertaista tai selkeää. Arjessa voi olla vaikea nähdä, mitä hyötyä vanhasta ja kuluneesta Suomessa asuvasta lähetistä voisi olla. Olen kiitollinen siitä, että Jumala on antanut minulle ideoita ja Inkerin kirkossa kokemukseeni luotetaan. Jotkut projektini ovat olleet onnistuneita. Esimerkiksi ns. *virsitikku* siunaa monia seurakuntia ja yksittäisiä uskovia. Joudun tietenkin tekemään myös sellaisia tehtäviä, joihin minulla ei ole lahjoja. Olen välillä turhautunut, kun rahaa ei ole ja toimintakulttuuri ei muutu.

Miten nyt haluat rohkaista idäntyyöhön?

Venäjän hyökkäys Ukrainaan 2022 oli valtava shokki Inkerin kirkossa ja Inkerin kirkon ulkomaalaisille ystäville. Myös minulle sota ja sen raakuudet tuntuivat aluksi vievän pohjan pois työltä. Järkytyksestäni huolimatta päätin, että juuri nyt minun pitää entistä luottavammin seistä kärsivien uskovien rinnalla. Jeesus etsii syntisiä, ei itsessään kelvollisia. Meidän pitää katsoa tätä tilannetta hengellisin silmin. Inkerin kirkko ei kannata sotaa, vaan kaiken paineen keskellä rukoilee rauhaa. Venäjällä kriisit ovat saaneet aikaan aitoa hengellistä etsintää.

Sota on tehnyt kulkemisen Venäjälle vaikeaksi. Junat eivät kulje. Autoilua hankaloitetaan. Viime aikoina olen mennyt lähinnä linja-autolla tai Inkerin kirkon pikkubussilla. En koe, että varsinkaan Pietarin alueella, Karjalassa tai Siperiassa vieraileminen sinänsä olisi vaarallista. Tietenkin pitää olla ”järki mukana”. Etelä-Venäjälle, sota-alueelle tai mihinkään sotilastrategisille alueille ei ulkomaalaisen tietenkään pidä mennä. Myös viisumi pitää olla kunnossa. Venäjä antaa taas Inkerin kirkossa toimiville ns. hengellisen työn viisumeita. Kun viisumiasiat ovat kunnossa, voi Venäjälle mennä ilman suurempia ongelmia. On tärkeää nimenomaan huomioda, että Venäjällä ja venäläisestä näkökulmasta toimimme Inkerin kirkon kut-

sumina ja heidän työntekijöinä, emme suomalaisen herätysliikkeen työntekijöinä.

Toivottavasti hankala tilanne avaa silmämme myös toimimaan yhdessä. Voimme hyödyntää toinen toistemme osaamista ja resursseja. Myös Inkerin kirkossa on mielestäni sellaista osaamista, mitä meidän pitäisi oppia hyödyntämään tehokkaammin.

Haluaisin rohkaista jokaista Inkerin kirkon ystävää. Älkää hylätkö siskoja ja veljiä nyt, kun heillä on kaikkein vaikeinta. Raamattu kehottaa: Meidän tulee tehdä työtä niin kauan kuin on mahdollista. Tulee myös aika, jolloin työtä ei enää voida tehdä. Meidän tulee seisoa lujana uskossa ja valvoa, ettei lopunajan pahuuden keskellä rakkautemme kylmene. ■

Pastori Aatami Kuortin pakomatka Venäjän vankileiriltä läpi korpien 1930-luvulla

Papin työ Lempaalassa ja muissakin Inkerinmaan seurakunnissa vaikeutui jatkuvasti 1920-luvun loppupuolella. Kaikille kirkollisille toimituksille piti olla erityinen neuvostoviranomaisen lupa. Kesken kokousta saatettiin tulla, ei kuuntelemaan juttuja "olemattomista jumalista", vaan tarkastamaan, onko tarvittava lupa saatu. Kastekirjoja vaadittiin nähtäväksi, jotta kävisi selville, oliko mahdollisesti joku kommunistiperhe tuonut lapsensa kasteelle. Lapsille ei saanut opettaa uskontoa. Pyhäkoulunpito ja kylänlukuset olivat ankarasti kiellettyjä. Kansakouluissakin, jotka olivat tulleet pakollisiksi, piti uskonnon sijaan opettaa lapsille ateismia. Rippikoulun pitoon tuli jonkin verran helpotusta, kun vuoden 1927 asetuksen mukaan 15 vuotta täyttäneille voitiin järjestää kaksi viikkoa kestävä konfirmaatiovalmennus.

Pastori **Kuortti** joutui käymään GPU:n virastossa kerran kuussa, mutta oli muuten saanut olla viranomaisilta rauhassa, kunnes tammikuussa 1929 tuli kutsu Siestarjoen GPU:n virastoon. Tällä kertaa häneltä udeltiin mahdollisista yhteyksistä Inkerin itsenäisyyttä puuhaaviin miehiin. Kun Kuortti ehdottomasti kielsi olevansa tällaisessa mukana, häntä ”ystävällisesti” pyydettiin GPU:n palvelukseen. Kuortti tulisi saamaan hyvän palkan palveluksistaan. Kun hän kieltäytyi, hän sai vielä ajatusaikaa.

Joulukuussa 1929 Kuortti sai Pietarin GPU:ssa kuulla olevansa vastavallankumouksellinen, mutta tammikuussa 1930 tuli tuomio. GPU päätti 4.2.1930, että pastori A. A. Kuortti on vastavallankumouksellinen, jonka johdosta hän lakikirjan 58. luvun nojalla on ansainnut korkeimman rangaistuksen, kuoleman.

Päätös tarkistettiin 26.2.1930 Moskovassa, jossa

tuomio lieveni. Kuortti tuomittiin saman lakipykälän nojalla kymmeneksi vuodeksi eristetylle pakko-työleirille. Leiri, jonne Kuortti joutui, oli Usoljen leiri lähellä Vienanmerta. Samalla leirillä oli monta tuttua miestä Inkerinmaalta. Olot leirillä olivat surkeat: työ raskasta raatamista metsässä, ruoka heikkoa, majoitus kurja, vanginvartijoina murhista tuomittuja rikollisia. Kuortti oli uhattu lähettää ”pirujen luo” ja niin näytti tapahtuneen. Hän alkoi pian suunnitella pakoa, ja sen hän toteuttikin seuraavana kesänä. Hän tiesi, että Suomi olisi 300 kilometrin päässä, ja sinne hän suuntaisi matkansa. Onnistuttuaan pujahtamaan pois leiriltä Kuortti vaelsi pitkään läpi metsien. Parissa karjalaiskylässä hän sai ruokaa ystävällisiltä ihmisiltä, mutta erään kylän naiset ilmiantoivat Kuortin palkkion toivossa. Jumalan avulla Kuortin onnistui paeta punasotilaita. Saatuaan kiinni pakomatalla olleen Kuortin, he majoittuivat autioon taloon. Kuortti pantiin nukkumaan muurin päälle ja sotilaat olivat aseineen pirtin penkillä. Keskellä yötä Aatami Kuortti heräsi ja sai ilmoituksen, että nyt pitää lähteä. Kuortti huomasi, että kaikki sotilaat nukkuivat penkillä ja hän päätti hiiptä heidän ohitseen ulos ja paeta. Näin hän tekikin, ja Jumala salli sotilaiden nukkua sikeästi koko ajan. Kuitenkin pihalla hän huomasi, että saappaat jäivät sisälle ja hän joutui vielä aukomaan narisevat ovet ja hakemaan saappaat. Sotilaat nukkuvat edelleen ja Aatami pääsi pakomatalle ja pian hän ylitti Suomen rajan. 12 päivää kestänyt pakomatka oli päättynyt. ■

*Kirkossa, keskitysleirissä, korvessa
Inkeriläispapin muistelmia
Sley-kirjat 1989*

Pyhä kristillinen seurakunta

SVEBILIUKSEN* KATEKISMUKSEN OPETUS

Mitä seurakunnalla ymmärretään?

Sillä ei tarkoiteta kirkkoa tai muuta rakennusta. Ensimmäisillä kristityillä ei ollut sellaisia moniin vuosiin, vaan he kokoontuivat missä milloinkin kuulemaan sanaa ja nauttimaan sakramentteja. Seurakunnalla tarkoitetaan tässä sitä kansaa, joka tunnustaa Kristuksen uskoa.

Miksi tätä seurakuntaa sanotaan yhdeksi?

Ei sentähden, että maailmassa olisi ainoastaan yksi joukko ja kansa tiettyssä paikassa koolla kuuntelemaan Jumalan sanaa, vaan sentähden, että heitä opettaa yksi ja sama Henki, missä hyvänsä he ovatkin ja että heillä on yksi Jumala, yksi kaste, yksi Vapahtaja, yksi usko, yksi toivo ja yksi tunnustus.

Pyrkikää säilyttämään hengen yhteys rauhan yhdysiteellä: yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin te olette kutsututkin yhteen ja samaan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte; yksi Herra, yksi usko, yksi kaste; yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on yli kaikkien ja kaikkien kautta ja kaikissa. (Ef. 4:3–6)

Miksi tähden seurakuntaa sanotaan pyhäksi?

Sen tähden, että Kristus on pyhittänyt seurakunnan verellään ja se palvelee Jumalaa pyhydessä ja vanhurskaudessa. Pyhä Henki erottaa seurakunnan synnistä ja saastaisuudesta, tekee sen pyhäksi sanan ja sakramenttien kautta ja antaa Kristuksen pyhityksen.

Kristus rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, että hän sen pyhittäisi. (Ef. 5:25,26)

Miksi seurakuntaa sanotaan yhteiseksi?

Sen yhteisen uskon ja opin tähden, jota seurakunta tunnustaa ja myös sen tähden, ettei se ole sidottu mihinkään tiettyyn paikkaan tai aikaan eikä tiettyihin ihmisiin, vaan on levinneenä kaikkialle maailmaan.

Me uskomme Herran Jeesuksen armon kautta pe-lastuvamme, samalla tapaa kuin hekin. (Ap.t. 15:11).

Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa. (Gal. 3:28)

Evankeliumi julistettu kaikessa luomakunnassa tai-vaan alla. (Kol. 1:23)

Missä pyhä ja kristillinen seurakunta on?

Kaikkialla, missä Jumalan sanaa opetetaan selkeästi ja puhtaasti, pyhät sakramentit jaetaan Kristuksen käskyn ja asetuksen mukaan ja missä ikinä Kristuksen nimeä huudetaan avuksi oikeassa uskossa.

Mikä on pyhien ihmisten yhteys?

Se on kaikkien kristittyjen yhteys, jotka ovat osallisia Jumalan armollisista lupauksista, jotka elävät yhdenlaisessa uskossa, rakkaudessa ja toivossa, ja ovat Kristuksen hengellisen ruumiin oikeita jäseniä, jotka Jumala yksin näkee ja tuntee.

Minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, että teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme; ja meillä on yhteys Isän ja hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, kanssa. (1.Joh. 1:3)

Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: "Herra tuntee omansa". (2. Tim. 2:19)

Lähde: Martti Lutherin Vähä Katekismus ja piispa Olaus Svebiliuksen selitys, Esikoislestadiolaiset ry Lahti 2003

* Olaus Svebilius oli ruotsalainen arkkipiispa, joka uudisti muun muassa katekismuksen. Svebilius oli Linköpingin hiippakunnan piispa vuodesta 1678 ja arkkipiispa vuodesta 1681. Hänen virkakautensa aikana 1686 tuli voimaan uusi kirkkolaki. Uusi katekismus ilmestyi 1689, sen käänsi suomeksi Daniel Juslenius 1746. *Wikipedia* ■

UDESTISYNTYMINEN YLHÄÄLTÄ

Joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa. (Joh. 3:3)

Uudestisyntyminen, joka saattaa meidät Jumalan lapsiksi eli vanhurskaiksi Jumalan edessä, ei suinkaan tapahtu ihmisteon perusteella. Se tapahtuu ihmisen sydämessä evankeliumin sanan kautta, jossa hän saa nähdä syntiin kohdistuvan Jumalan vihan parannukseksi ja hänen armonsa välimiehen Kristuksen kautta omantunnon rauhaksi ja lohdutukseksi.

Tässä suuressa ja syvässä työssä ei näy suinkaan mitään erikoisen jaloa, sillä siihen tarvitaan ainoastaan sana. Kuitenkin siinä on Pyhän hengen työ ja voima. Se syyttää totiseen jumalanpelkoon, armoon luottamiseen, turvallisuuteen ja vilpittömään rukoukseen. Näin se uudistaa ihmisen. Käsitettyään sanan hän voittaa Jumalan vihan, synnin, kuoleman, lihan ja maailman, kääntyy sydämensä pohjasta Jumalan puoleen ja saa halun kaikkeen hyvään.

Tämä on Pyhän hengen elävä työ, paljon suurempi ja jalompi kuin fariseusten tekopyhyys, jolla on ihmisten silmissä tosin suuri hohto, mutta joka kuitenkin on

kuollut teko. Se ei muuta sydäntä eikä synnytä todellista luottamusta Jumalaan, vaan jättää vanhaan lihalliseen mieleen ja oloon. ■

*Martti Luther
Mannaa Jumalan lapsille
-tammikuun 9. päivänä*

Mannaa Jumalan lapsille -kirjasta uusi painos

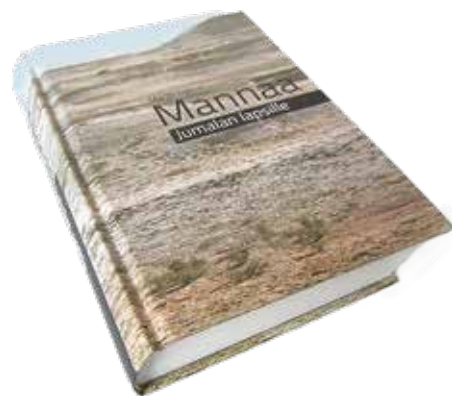
Esikoiset ry on julkaissut Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen myötävaikutuksella oman painoksen hengellisestä kirjaklassikosta *Mannaa Jumalan lapsille*.

Mannaa Jumalan lapsille -hartauskirjassa on vuoden jokaiselle päivälle oma, **Martti Lutherin** kirjoituksista lainattu lukukappale. Ensimmäisen suomenkielisen laitoksen julkaisi Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys vuonna 1878. Kirjaa on painettu yhteensä yli 100 000 kappaletta.

Tämä kirja perustuu vuonna 1994 julkaistuun 16. painokseen, jossa on käytetty 1933/38 raamatunkäännöstä. Kirjan lopussa olevia hakemistoja on päivitetty ja joitain kirjoituksia on palautettu alkuperäiseen asuunsa.

Toivomme tämän kirjaklassikon edelleenkin antavan uskonrohkeutta ja virvoitusta taivaantien kuljoille.

Uusi "Manna" on myynnissä Esikoiset ry:n verkkokaupassa 20 euron hinnalla. ■

Yhteistyötä Viron kirkon kanssa

Esikoiset ry on aloittamassa yhteistyötä Viron evankelis-luterilaisen kirkon (EELK) kanssa lapsi- ja nuorisotyössä.

Olimme mukana EELK:n Lasten työntekijöiden kesäpäivillä 28.7.–30.7.2023. Kesäpäivät järjestettiin Äksin pappilassa lähellä Tarttoa. Kesäpäivien teemana oli ”Lähemmäs Jumalaa”. Ohjelmassa oli Raamatun lukua, rukousta, kokemusten jakamista, opiskelua ja yhdessäoloa. Kesäpäivät kokoaa vuosittain Viron kirkon eri seurakuntien lapsi- ja nuorisotyöntekijät perheineen yhteen leirille virkistytymään ja jakamaan kokemuksia. Leirillä meillä esikoisilla oli hieno tilaisuus päästä tutustumaan Virossa tehtävään lapsityöhön ja verkostoitumaan paikallisten työntekijöiden kanssa.

Lähdimme matkaan pikkubussilla perjantai-aiamuna. Saavuimme Äksin pappilaan perjantai-illan päivälliselle. Meidät otettiin ystävällisesti vastaan. Tulkkina meillä oli **Toivo Hollo**. Osallistujia oli nelisenkymmentä, aikuisia ja lapsia. Meitä suomalaisia oli yhdeksän aikuista ja kaksi lasta. Jo perjantaina oli paljon ohjelmaa, mm. luomisesta kertova toiminnallinen pyhäkoulu ja ”Show and tell”, jossa pyhäkoulunopettajat esittelivät hyväksi kokemiaan pyhäkoulun toimintatapoja. Viron opettajat esittelivät myös yhdessä laatimiaan opetusmateriaaleja. Ilta päättyi hartauteen, jonka aiheena oli tuhlaajapoikavertaus.

Lauantaina ohjelmassa oli aamuhartauden jälkeen ryhmäkeskustelua ja seminaari, johon aikuiset koostuvat kuulemaan luentoa paastosta. Alustajana toimi nuori pappi **Robert Bunder**. Lapsille oli saamaan aikaan muuta ohjelmaa.

Seuraavaksi leiriläiset jakaantuivat työpajoihin. Myös me suomalaiset pidimme yhtä työpajaa, jonka aiheena oli vitsaukset ja miten Mooses johdatti israelilaiset pois Egyptistä. Meidän osuutemme kuului myös ”happamattoman leivän” paistamista ulkona sekä palapelien valmistusta. Muut työpajat olivat eri tavoin lapsityöhön liittyä työtapoja tai toimintaideoita, kuten lattiakuvat, rukousnauha ja leiriherkkujen leipominen.

Kesäpäivien ohjelmasta oli vastuussa EELK:n lapsityönkoordinaattori **Triin Salmu**. Lauantain iltaoh-

jelmassa hän johdatti meitä miettimään, mikä on oma henkilökohtainen tilanne Jumalan kanssa. Tässä tehtävässä jokainen valitsi kuvan, joka kuvasti tämänhetkistä suhdetta Jumalaa. Kuvien pohjalta virisi runsasta keskustelua, jota jatkettiin vielä pienryhmissä.

Sunnuntai-aiamua varten lapset olivat valmistaneet esityksen. Tämän jälkeen ohjelmassa oli kesäpäivien toinen seminaari, jonka alusti suomalainen lähetystyöntekijä **Salome Olenius** Mooseksen kirjojen pohjalta. Aiheena oli Jumalaa etsimässä. Lopuksi osallistuimme messuun viereisessä Äksin kirkossa. Messun jälkeen lähdimme ajamaan kohti Tallinnaa ja koti-Suomea.

Matkalla mukana olivat **Kati Hyttinen**, **Sirpa Hyttinen**, **Eveliina Ihalainen**, **Eeva**, **Mikko**, **Antti** ja **Anna Leinonen**, **Anne Niemeläinen**, **Suvi** ja **Jussi Sukari** sekä **Marko Wickholm**.

Viikonlopun aikana keskustelimme toiveistamme päästä mukaan lapsityöhön Virossa. Yhdessä pohdimme mahdollisuuksia järjestää pyhäkoulutapahtumia tai leirejä Virossa. Yhteistyötä jatketaan ja suunnitelmia ensimmäisistä leirimatkoista on jo tehty. Toivomme Jumalan siunausta alkavalle työlle ja seurakuntalaisten tukea tälle seurakuntamme uudelle lähetystyön muodolle.

Rukoillaan, että suunnitelmat etenevät Pyhän Hengen johdatuksessa. ■

*Anne Niemeläisen matkakertomuksen pohjalta,
Eveliina Ihalainen*

RIPPIKOULU OLI MENESTYS

Oli vuoden ensimmäiset isot seurat Lahdessa 7.1.2023 Joutjärven kirkolla, ja iloista seuraväkeä oli mukavasti liikkeellä. Iloinen ja hieman jännittynyt pulina kuului myös eräästä sivuhuoneesta kirkolla. Sinne oli pakkautunut isohko joukko nuoria vanhempineen, lisäksi oli hieman vanhempia nuoria ja puuhakkaan näköisiä aikuisia. Jotain tärkeää oli ilmassa.

Vuoden 2023 rippikoulu sai nyt lähtölaukauksen - tiedotustilaisuus rippikoululaisten perheille alkoi **Simolinin Karin** johdolla. Toki tietoa ja ohjeita oli jo syksyn aikana jaettu, mutta nyt toimintaan tuli konkretiaa. Nuoret näkivät toisia riparilaisia, ja isät ja äidit pääsivät verkostoitumaan. Riparilaiset saivat käteensä *Raamatun* ja *Katekismuksen*, tärkeät työvälineet rippikoulussa. *Armon Sävel* -kirja annettiin myöhemmin. Tulevan puolen vuoden ohjelma käytiin läpi. Siihen kuului kaksi lähiviikonloppua, toinen maaliskuun puolivälissä Loimaalla, toinen toukokuun alussa Lahdessa ja päätteeksi viikon mittainen rippileiri Padasjoen Särsvärvellä, heinäkuun puolivälissä. Rukoilimme rippikoulun puolesta.

Lähiviikonloput menivät nopeasti keväällä ja raamattutehtävät hieman työllistivät nuoria, niin kuin pitääkin. Nuoret saivat tutustua toisiinsa ja ohjaajiin Sanan ohella, Markuksen evankeliumi tuli tutuksi.

Sitten koitti odotettu rippileiri, josta nuorille jäi varmasti elinikäisiä muistoja ja ystävyys-suhteita. Lei-

ripäivät alkoivat aamuisin lipunnostolla lyhyen har-tauden kera. Päivän ensimmäinen ohjelma oli juma-lanpalvelus opettajien johdolla leirikirkossa niemen kärjessä, aamun auringon heijastellessa Särsvärven pinnasta. Siinä oli hyvä ja turvallinen olo aloittaa uut-ta päivää luonnon helmassa. Päivät lopetettiin isosten pitämiin iltahartauksiin. Ne olivat koskettavia, nuoret ovat rohkeita jakamaan kipeitäkin elämäkokemuksi-aan toisille rohkaisuksi. Näiden väliin jäi sitten päivän muu ohjelma oppitunteineen, ulkoiluineen, ryhmä-töineen ja tietysti saunomisineen.

Yksi merkittävä ja jo perinteeksi muodostunut ta-pahtuma leiriviikolla on paikallisten vanhusten ta-paaminen. Käymme pienryhmittäin eri puolella Pa-dasjokea asuvien vanhusten luona. Nuoret saavat olla kuulijan paikalla, miten Jumala on kuljettanut ja joh-dattanut näitä ihmisiä elämässä, minkälaista heidän rippikouluai-kansa oli, mitä heille juuri nyt kuuluu. Tutut virret saavat muistot heräämään, yhteinen ru-kous yhdistää saman Isän lapsiksi.

Tänä vuonna konfirmaatio oli Ristinkirkossa Lahdessa 22.7. Rippikoululaisia konfirmoitiin 24, joista poikia oli 10 ja tyttöjä 14. Konfirmaatiotilaisuudessa saimme kuulla myös rippikoululaisten yhdessä teke-män rukouksen ja saarnan piti rippikoulumme vas-tuupappi **Pauli Huhtinen**. Hienosti Jumala taas siu-nasi rippikouluamme antaen keittiöön ja muihin tehtäviin ahkeria tekijöitä. Hän kuuli myös monet ru-

koukset vakavasti sairastu-neen nuoren puolesta, jo-ka ihmeellisellä tavalla sai parantua ja osallistua lei-riin ja konfirmaatioon. Näin se Herra meitä hoi-taa. Taivaan Isä siunatkoon kaiken sen Sanan siemenen, joka näiden rakkai-den nuortemme sydämiin on kylvetty kodeissa, seu-roissa ja rippikoulussa. Tä-nä vuonna rippikoulussa opettajina toimivat Paulin lisäksi **Timo Aaltonen, Johanna Konttinen, Pekka Lahtinen, Inna Nilsson, Timo Marttinen** ja **Juha Siltala**. ■

Juha Siltala

Luojan luomat eläimet

Muistan hyvin, liiankin hyvin erään tapauksen lapsuudestani. Siinä yhdistyivät monet asiat: kaunis kesäpäivä, pieni poika, koti ja kotipiha ja meidän oma kotikissamme. Ja siihen liittyy myös paha mieli aina, kun tapaus tulee mieleeni. Miksi? Odotahan, niin kerron.

Olin tuona päivänä kotipihallani, kotikoulumme pihalla. Äitini oli opettaja ja meillä oli asunto tuossa koulussa. Kesällä koulun piha oli meidän vapaassa käytössämme, kun oppilaat olivat lomalla.

Niin mekin veljeni ja muiden kavereiden kanssa usein siinä pihalla kisailimme. Mutta tällä hetkellä, josta nyt kerron, olin jostain syystä yksin. En muista, missä muut olivat. Usein onkin juuri yksinäisyys ja joutilaisuus johtamassa johonkin sopimattomaan ja pahaan asiaan. Niin minullekin kävi.

Olin pihamaata kierrellessäni tullut portille johtavan tien varteen. Heittäydyin vatsalleni nurmikolle jostain taittamani heinänkortta pureskellen ja miettien, mitä tekisin seuraavaksi. Meidän kissamme viihtyi mielellään lasten kanssa, vaikka joskus sitä vähän kiusasimmekin. Mutta kai eläin ymmärsi meitä ja jollain tavalla unohti ne pikkukiusaamiset. Niinpä nytkin kirjava kissa oli seurallut minua. Kun käsin pitkäksi, sekin laskeutui vatsalleen jonkin matkan päähän minusta ja katseli minua kirkkain silmin.

En ole koskaan ymmärtänyt sitä, mitä sitten tapahtui. Pidin siitä kissasta, pidin paljonkin, ja usein se oli sylissäni ja silittelin ja rapsuttelin sitä. Mutta nyt rupesin jostain syystä heittelemään sitä pienillä kivillä. En heittänyt ihan kohti, vaan lähelle sitä, vissiin nähdäkseni, väistäkö se vai lähtee se pois. En tiedä. En kuitenkaan tarkoittanut osua kissaan. Mutta sitten huomasin maassa pienen puunkalikan, en kovin ison. Otin sen ja heitin kissaa kohti. Ja kuinka ollakaan, se

osui aivan nenän päähän. Säikähdin, en ollut sitä tarkoittanut. Kissa ei lähtenyt mihinkään, nousi vain ensin ylös ja asettui sitten takaisin paikalleen. Ja yhtäkkiä huomasin, että sen nenästä tipahti pieni veripisara. Puunpala oli satuttanut sitä kuitenkin sen verran. Mutta ihmeellisintä oli, että sen silmästä vuoti aivan selvästi kyynel, ja se katseli minua hyvin suurin, ihmettelevin silmin.

Minun tuli paha olla, hyvin paha olla.

Jos olisin voinut, olisin pyytänyt sitä anteeksi ja kai mielessäni niin teinkin. Ja kun aioin kuin hyvitykseksi ottaa sen syliini, se ei antanut, vaan lähti pois. Kesti joitakin päiviä ennen kuin se kaikesti "antoi anteeksi" ja tuli taas minun syliini.

Minulla meni myös joitakin päiviä, ennen kuin kerroin asiasta äidille ja itkien pyysin anteeksi samalla kertaa sekä äidiltä että Taivaan Isältä -ja myös siitä kissalta, noin ajatuksissani. Mutta unohtanut en ole, vieläkin muistan pienen pojan pahan olon aivan hyvin.

Olen kertonut tämän sinullekin näin tarkasti ikään kuin opetuksesi siitä, että kissat ja kaikki muutkin eläimet, pienimmätkin, ovat Luojan luomia, Taivaan Isän eläimiä. Emme saa kiusata niitä emmekä tehdä niille mitään pahaakaan vaan hoitaa, auttaa ja rakastaa niitä. Taivaan Isäkin rakastaa niitä aivan kuin Hän rakastaa sinua ja minua, meitä jokaista. ■

Lähde: Lasten kirja,
Eisikoislestadiolaiset ry, 2011

LEIRIRIPARI -24 KUTSUU!

Vuonna 2024 Esikoiset järjestää taas leiririppikoulun Mikkelin hiippakunnalta saadulla järjestörippikoululuvalla, yhteistyössä ev.lut. seurakuntien kanssa. Nyt on ilmoittautumisaika!

Leiririppikoulu 2024 koostuu kevään aikana pidettävistä viikonlopputapahtumista ja leiristä Särsjärven leirikeskuksesta Padasjoella.

Leiri pidetään 10.–17.7.2024. Konfirmaatiomesu pidetään la 20.7.2024. Kevään lähiviikonloppujen ajankohta ja konfirmaatiokirkko ilmoitetaan myöhemmin.

Leiririppikoulu maksaa 100 euroa. Maksuun on mahdollisuus hakea huojennusta.

Rippikoulu toteutetaan ev.lut. kirkon normaalin rippikouluohjeistuksen sisällön mukaan. Se käsittelee asioita syvällisesti ja monipuolisesti. Leirillä on paljon yhteistä aikaa myös muuhun tekemiseen; laulamiseen, kisailuun, saunomiseen, uimiseen ja vapaaseen yhdessä oloon jne. Rippikoulun opetusta ohjaa ev.lut. kirkon pappi. Ryhmissä opiskelua ja iltaohjelmia ohjaavat myös isokset. Suurin osa ellei kaikki heistä on käynyt tämän saman rippikoulun. He ovat myös osallistuneet isoskoulutukseen.

Hengellisen sisällön lisäksi ripari antaa nuorille hienon mahdollisuuden tutustua ja ystäväystyä saman ikäisten nuorten kanssa. Rippileiri ja konfirmaa-

tio ovat yksi elämän mieleenpainuvimmista jaksoista. Riparin jälkeen nuorten taival seurakuntayhteydessä voi jatkua mm. nuorten tapahtumiin ja -iltoihin, seuroihin ja jumalanpalveluksiin osallistuen yhdessä jo tutuksi tulleen ystäväpiirin kanssa. Tässä kaikessa tapahtukoon Taivaan Isän tahto!

Rippikouluun ilmoittaudutaan sivulta www.esikoiset.fi/rippikoulu löytyvällä lomakkeella sunnuntaihin 15.10.2023 mennessä. Vapaita paikkoja voi tiedustella myöhemmin. Pyydä myös ystäväsi mukaan!

Pyydä myös ystäväsi mukaan! Em. sivulta löytyy myös rippikoulun esittelyteksti.

Muistathan myös syksyllä ilmoittaa omalle koti-seurakunnallesi, että osallistut tähän rippikouluun.

Lisätietoja rippikoulusta antaa:

Timo Marttinen

p. 040 751 1047

sposti: timo.marttinen@pp.phnet.fi

Syksyn aikana järjestetään aiheesta myös tiedotustilaisuuksia.

Sydämellisesti tervetuloa mukaan!

Rippikoulutyöryhmä

PALAUTTEISTA PÄÄTELLEEN RIPARIMME OVAT OLLEET ONNISTUNEITA. TÄSSÄ MUUTAMIA LAINAUKSIA AIEMPIEN RIPAREIDEN PALAUTTEISTA:

"Oli kyllä todella mukavaa ja tutustuin uusiin ihmisiin. Sain myös uskolleni vahvistusta täällä."

"Rippikoulu oli unohtumaton ja ainutlaatuinen kokemus."

"Oli ihan superkivaa, toivottavasti ensi vuonna isoseksii! :)"

"Oli todella hauskaa ja kiitän kaikista uusista ihanista ystäväistä, joita sain."

"Rippikoulussa oli todella kivaa ja oli mukavaa & vaikuttavaa olla muiden kristittyjen nuorten seurassa."

"Rippikoulu oli yksi elämäni parhaimmista kokemuksista ja varmasti mieleen jäävä. Aikuiset ja isokset olivat mahtavia. Kiitos!"

"Se oli ihan paras kokemus ikinä, koska tuntui siltä, että kuuluiin jonnekin ekaa kertaa 15 vuodessa."

"Olen kiitollinen, että sain näinkin paljon kristittyjä ystäviä."

"Hyvin toteutettu."

"Rippikoulu oli hieno kokemus. Sain paljon uusia toivottavasti loppuian ystäviä ja vetäjät ja isokset oli myös mukavia." ■

Esikoiset ry:n paikallinen toiminta

Esikoiset ry:n toiminta on laajaa. Monet paikkakunnat ovat ryhmittyneet yhteistoiminta-alueiksi ja järjestävät yhteisiä seuroja ja muuta toimintaa. Seuroja järjestetään alueellisesti yleensä joka sunnuntai. Seurojen lisäksi järjestetään myös pyhäkouluja, nuorteniltoja, raamattupiirejä sekä lasten ja nuorten leirejä. Tilaisuuksista saa lisätietoja oheisilta paikkakuntien yhteyshenkilöiltä sekä Esikoiset ry:n verkkosivuilta www.esikoiset.fi. Sieltä voi myös kuunnella seuroja ja muita tilaisuuksia.

Joululahjakirjat verkkokaupasta

Esikoiset ry:n verkkokaupasta on helppo ostaa joululahjoja ystäville ja omille läheisille. Tässä hyviä vinkkejä lapsille ja aikuisille!

- *Mannaa Jumalan lapsille*
- *Lasten kirja*
- *Lastenraamattu "101 aarretta Raamatusta"*
- *Lyhyt evankeliumipostilla (Luther)*
- *Avaa suusi pääskysen poika*
- *Kodin kuvaraamattu*
- *Kadonneet minä etsin*
- *Armon Sävel, hengellisten laulujen kirjat*

☞ www.esikoiset.fi/verkkokauppa
tai skannaa puhelimesi QR-koodi:

Paikkakunta	Yhteyshenkilöt
Helsinki	Eero Heiliö 050 502 3560 eero.heilio@gmail.com
Hämeenlinna	Jaakko Ansaharju 040 506 3022 jaakko.ansaharju@live.com
Keitele ja Kuopio	Elisa Konttinen 040 0772 733 elisa.konttinen3@gmail.com
Lahden seutu	Hemmo Toivonen 040 514 7013 hemmo77@hotmail.com
Lappeenrannan seutu	Markku Leivo 040 0257 595 markku.leivo@gmail.com
Mikkeli	Reino Seppänen 045 6512 456 reino.seppanen@gmail.com
Padasjoki	Reijo Rantanen 040 0490 858
Pori	Pauli Heino 050 3071 750 pauli.heino.ph@gmail.com
Tampere ja Sastamala	Jouni Paloniitty 050 5723 126 jouni.paloniitty@iki.fi
Teuva	Jaakko Sukari 050 590 8221 jaakko.sukari@gmail.com
Turku	Seppo Tuominen 050 593 6800 seppo.tuominen@phpoint.fi
Utsjoki	Janne Aikio 040 9646 375 janne.aikio@yahoo.com

Tervetuloa pyhäinpäiväseuroihin Tampereelle 4.–5.11.2023!

Aitolahden kirkko
Jenseninkatu 4, Tampere

Lauantai

11.00 Kahvitarjoilu
12.00 Seurat
Väliajalla ruoka- ja kahvitarjoilu
17.00 Iltaseurat kirkossa
Iltaseurojen jälkeen nuortenilta

Sunnuntai

10.00 Messu
13.00 Seurat
Väliajalla ruoka- ja kahvitarjoilu
16.00 Seurat